

Sahibi: Türkiye Öğretmenler Sendikası adına: Genel Sekreter Osman K. Akol,
Telefonlar: 17 49 27, 12 99 46
Yıllık abone bedeli 6 lira.
Adres: TÖS Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

PERŞEMBE
15
OCAK
1970

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL : 3
SAYI : 46
15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı : 25 Kuruş

HÜRREM ARMAN'IN
PİRAMİDN TABANI
KÖY ENSTİTÜLERİ VE TONGUÇ
Kitapçılardan arayınız. 20 TL.
Türkiye dağıtımı: Ankara Cad. Saadet İş Hanı No. 51 İstanbul
Ankara Da: Aydın Kitabevi, Kocabey. P. Ödememeli isteme adresi: H. Arman P.K. 126 Ulus — Ankara

CumhurBaşkanının Yılbaşı Mesajı ve Görüşümüz

FAKİR BAYKURT

Yeni yıl dolayısiyle Cumhurbaşkanımız Sayın Cevdet Sunay'ın mesajlarını bütün yurttaşlarımız gibi ilgiyle dinledik ve okuduk. İlk gününden son gününe kadar toplum ve ülkemizi etkileyen pek çok olayla dolu olarak geçen 1969 yılının sonunda Sayın Cumhurbaşkanımızın yayınladıkları mesajı, gerektiği kadar açık bulmadığımızı üzülerek belirtmek zorundayız.

Sayın Cumhurbaşkanımız, gençliğin, öğretmenlerin ve işçilerin ilgili bulundukları konulara değinirken, yurt çıkarları ve hürriyetlerin kullanılması açısından endişe ortaya koyuyorlar. Biz hemen söyleyelim ki, Cumhurbaşkanımız, sebeplerden çok, sonuçlar üzerinde durmaktadırlar. İfade buyurdukları gibi gençliğin, hatta toplumun sağ ve sol diye "aşırı" uçlara ayrılması, meydana gelen çatışmalar sonunda gençlerin öldürülmesi, sadece birer sonuçtur. Sebep daha derinlerde ve yurdumuzun "İkinci Kurtuluş Savaşı"nı gerektirecek durumuyla ilgilidir.

Halbuki Sayın Cumhurbaşkanımız, ikinci kurtuluştan söz edilmesini, başta aziz Atatürk olmak üzere, devletimize ve şehitlerimizin ölümsüz hatıralarına karşı "saygısızlık" olarak nitelemektedirler. Sayın Cumhurbaşkanımız, Türk Milleti olarak Millî Kurtuluş Savaşını 48 yıl önce yaptığımızı beyanla, bugün yeni bir kurtuluş savaşı ihtiyacında olmadığımızı söylemektedirler. Naçiz görüşlerimize göre, toplum ve ülkemizi bunalımdan bunalıma sürükleyen, sonuçta kardeşin kardeşi öldürmesine kadar yol açan gerçek sebep, milletçe ikinci bir ulusal kurtuluş savaşını gerektiren maddî, politik ve sosyal koşullar içinde oluşumuzda kendini göstermektedir.

İtiraz etsek de etmesek de, kabul etmek zorundayız ki, bugün tarihimizin hiçbir döneminde olduğumuz kadar borçluyuz. Bu borçluluk, sayılması listeler dolduracak kadar çok bağlamalara yol açmıştır. Ulusal kalkınmamızı sadece kendi gücümüze ve kaynaklarımıza dayandırmak durumundan uzaklara düşürülmemiz dahi bu yüzdendir. İlköğretimden bile yoksun olan yurttaşlarımız oranı hâlâ yarıdan fazladır. Fert başına düşen ulusal gelirin azlığında ve yoksullukta ilk akla gelen uluslardan biri de, ne yazık ki biziz.

Dışarıya ve içeriye bunca borçlu oluşumuz, para değerimizin düşmesi, kalkınma için yabancılara el açar duruma gelişimiz, bizim dışardan ve içerden sömürülmemiz yüzündendir. Dost bildiklerimiz bize 3 yardım ederlerken, kâr olarak 4 götürmektedirler. Bizden aldıkları çok ucuz, sattıkları çok pahalıdır. Uzmanları ve kurumları yoluyla kalkınmamızın can noktalarına ve millî eğitimin plânlanmasına kadar karışır duruma geçmişlerdir. Bütün bunlar, 48 yıl önce kazanılmış olan ulusal kurtuluşumuzun, bütün dünyadaki "yeni sömürgecilik" akımı içinde yeniden kazanılacak duruma düşürüldüğünün kanıtıdır. İkinci kurtuluş ihtiyacını kavramak ve o yönde davranış göstermek, bizce saygısızlık değil, tam tersine yüksek derecede vatanseverliktir, milletseverliktir.

Gençlerimizi, öğretmenlerimizi ve geniş halk kitlelerini bunaltan ve onların uyanık kesimlerini çeşitli tepkilere sevk eden ana etmenler, kendi özel durumlarından çok, toplum ve ülkemizin içinde bulunduğu bu genel durumlarda aranmalıdır.

Devlet ve hükümetimizin yönetiminde sorumluluk yüklenmiş olan yetişkinler, gençlerimizin bu duyarlığını anlamakta geç kaldıkları sürece, çok rahatsız oldukları sağ ve sol bölümleri asla önleyemeyeceklerdir. İkinci ulusal kurtuluşumuzu gerektiren bu durumlardır ki, toplumun geniş kesimleri gibi öğretmenlerimizin de maddî, meslekî ve sosyal hayatlarını bozmakta ve onları tıpkı toplumun duyarlı sınıf ve tabakaları gibi görüşlerini ve isteklerini açıklayıcı eylemlere itmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız, "geçim şartlarının ağırlığını" bildikleri zümrelerle birlikte öğretmenlerimize de, haklarının elde edilmesi konusunda kanun sınırları içinde kalmalarını tavsiye etmektedirler. Kanun sınırları öğretmenlerimiz için gerçekten değerli hukuk kurallarıdır. Ancak kanun sınırlarına uyma görevi, her zaman tek yanlı olarak toplumun bazı kesimlerine yüklenemez. Öğretmeni kar demeden kış demeden Enez'den alıp Hakkari'ye sürenleri Danıştay kararlarını dahi dinlemeksizin meslekte bir sıkı yönetim havası estirenleri, millî eğitimi oldukça verimsiz hale düşürenleri, 800 öğretmen temsilcisini konuklarıyla birlikte Kayseri'de yakmağa kalkanları biz Sayın Cumhurbaşkanımız başta oldukları halde her makama duyurduk, her makama şikâyet ettik, fakat bir sonuç alamadık! Doğrudan doğruya Cumhurbaşkanımızı birkaç sefer yazıyla, dört sefer de huzurlarında birer saatten fazla kalarak rahatsız ettik. Mahkeme kararlarının dahi geçerli sayılmadığı durumları kendilerine açıkladık ve hükümet üzerinde uyarıcı rollerini diledik.

Nihayet Sayın Cumhurbaşkanımız çok iyi bilirler ki, Anayasamız bütün kanunlardan daha geçerli, bağlayıcı temel hukuk kurallarının toplamıdır. Cumhurbaşkanımız öğrencilerle öğretmenlerin tutumlarını ve yurdun bugünkü durumunu, iktidar sorumlularını cesaretlendirecek biçimde ele almışlardır. Bir sefer daha belirtelim ki, gittikçe ağırlaşan yurt ve meslek sorunlarımız karşısında iktidarın tutumudur ki, öğretmenlerimizi direnmeye sevk etmiştir. Bu direnmeye sevk etmiştir. Bu direnmeye sadece kanuncu açıdan bakıldığı ve Anayasa açısı ihmâl edildiği takdirde toplumdaki anayasal denge iyice bozulmuş olacaktır.

Görev anlayışını en başta Mustafa Kemal Atatürk'ten ve demokratik Anayasamızdan almakta olan öğretmenlerimiz, Türk çocuklarının yetiştirilmesiyle birlikte, daha önce eğitim fırsatı bulamamış olan yaşlılarımızın çağdaş ihtiyaçlara uygun olarak uyandırılmasını da sağlamak istegindedirler. Toplum ve ülkemizin çıkarlarını her çıkarın üstünde gören öğretmenlerimiz, içinde bulundukları bütün zorluklara karşın, millete, tarihe ve Atatürk'e karşı yüklendikleri görevi başaracak güçte ve bilinçtedirler. Onları birtakım kışkırtmaların iradesiz konusu ve hele meslekî anlayışlarıyla bağdaşmaz tertiplerin uygulayıcısı görmek son derece büyük bir yanılgıdır.

Sayın Cumhurbaşkanımız emin olsunlar ki, bağımsız, demokratik, kalkınmış ve devrim yolunda hızla ilerleyen bir Türkiye'ye vardığımız zaman, o günkü genç kuşaklarla birlikte bütün millet, bugünkü öğretmenleri şükranla anacaklardır.

Türkiyede Hakimler Var!

DANIŞTAY YÜRÜTMEYİ DURDURDU

İşten el çektirme İşlemlirinin kanunsuzluğu saptandı. Savcılar takipsizlik kararı veriyor. Son söz Anayasa Mahkemesinin

Yargı organlarının açık kararlarına, işçilerin, köylülerin, asker - sivil aydınların güçlü desteğ!ne rağmen hükümet inadında direniyor. kıyımının dozu arttı: genel başkanımız bakanlık emrine alındı .yurt yüzeyinde sürgünler oluyor. bu çabalarini da başa çıkaracağız

TÖS ve İLK-SEN'in ortaklaşa yürüttükleri genel öğretmen boykotu kamuoyunda dalgalanmakta devam etmektedir. Basın, türlü kuruluşlar ve halk boykot sonunda meydana gelen durumu merak ve ile izlemektedir. Sonucun doğru ve âdil bir çizime ulaşması için hükümete, yöneticilere ve örgütlerimize sayısız müracaatlar yapılmaktadır.

Buna karşın hükümet ve bir kısım gayretkeş valiler durumu bir türlü değerlendirememekte, kavrıyamamakta, inadına direnmektedirler. Yurt yüzeyinde yeni adlî ve idarî koğuşturmalar açılmakta, boykota katılan yöneticilerin yönetim görevleri alınmakta, boykota katılan öğretmenler sürgün edilmekte, ortaokullarda ücretli derse giden öğretmenlerin ücretli dersleri alınmaktadır.

VALİLER ÂLET OLMAK İSTEMİYOR...

Birçok yerlerde ise valiler ve kaymakamlar siyasal iktidarın kanunsuz isteklerine âlet olmayı reddetmektedirler. İl ve ilçelerin yarıdan çoğunda valiler ve kaymakamlar tek öğretmene işten el çektirmemişler, hiçbir baskı yapmamışlardır. Şubelerimizden bu tür yöneticilere teşekkür telleri gelmektedir. Kıyım olaylarında geniş ölçüde valilerin ve kaymakamların kişisel tutumları rol oynamıştır.

Aydın Valisi gibi bazı tecrübeli valiler, partizan millî eğitim müdürlerinin ve politikacıların oyunlarına geldiklerini kısa zamanda anlayarak işten el çektirdikleri bütün öğretmenleri görevlerine iade etmişlerdir. Öte yandan hükümetin, kıyımın sorumluluğunu valilerin üzerine yıktığı öğrenilmiştir. Buna rağmen Ankara Valisi gibi kimi valilerin de hâlâ uyanmamakta, attıkları kanunsuz adımı geri almaktan utandıkları anlaşılmaktadır. Valilere hükümetin bu ilginç ilişkisi, içinden çıkılmaz bir durum yaratmış bulunmaktadır. Bütün ilgiler şaşkına dönmüştür. Herkes işin içinden nasıl sıyrılacağını düşünmektedir. Bununla birlikte herkesin şaşkınlıktan ve inatçı saplantılarından kurtuup hukuk usulleri ve anayasa sınırları içine girmesi bellenmektedir.

TÜRK HUKUK KURUMU YASAL HAKKIMIZI SAPTADI

Anayasa'dan, yasalardan ve hukuk usullerinden haberli olanlarca ise ortada idarî bir ya da adlî koğuşturmayı gerektiren bir durum esasen yoktur. Ortada su götürmez bir hak vardır ve bu hakkın sahibi olan öğretmenler vardır. Öğretmenler bu haklarını yıllarca istemişler, başka yollarla da defalarca yöneticilere iletmişler, sağır sultana kadar herkese duyurmuşlar, yöneticilerin kavrayışsızlığı karşısında açık isteklerini bir kez de boykot yolu ile anlatmak istemişlerdir. Haklarının gene de kavranmadığını görürlerse (ki öyle görünüyor) haklı olan öğretmenler "BOYKOT ÖTESİ EYLEMLER" e girişeceklerini "İLÂN" etmişlerdir.

Bu "HAK" önce Türk Hukuk Kurumu'un 15.12.1969 tarihinde kamuoyun yayımlanan bildirisinde hukukî temellerine oturmuştur.

Bu bildiride özetle: "Hukuk yalnız kanunlardan ibaret değildir. Kanun hükümlerini hukuk düzeyinin tümünden koparak başlı başına yorumlamak mümkün olmaz. Kanunların Anayasa düzenimizin çerçevesi içinde, yani Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun olarak uygulanmaları gerekir" dendikten sonra Anayasa'nın ilgili maddeleri gerek tirdiği eylemler ile idarenin bu maddelere açıkça aykırı ey lem ve işlemleri belirtilmektedir. "Anayasa ilkeleri zedelendikçe iki öğretmen sendikasının iktidarı uyarma ödevlerine devam etmemesi"nin "görevden kaçınarak dâvalarına ihanet etme anlamına geleceği" hatırlatılmakta ve "çağdağ demokrasi düzeninin sorunlarını zaptiye nazırı zihniyetiyle çözebilmeğe imkân yoktur" kesin yargısı ile son bulmaktadır. (Sözü geçen bildiri genel merkezimizce teksir edilip şubelerimize dağıtılmış, aynı zamanda "Savunma" yazımıza aynen alınmıştır).

SAVCILAR - YARGIÇLAR HAKSIZLIĞA KARŞI...

Ayrıca yurdun birçok yerlerinde savcılarımız boykotla ilgili olarak takipsizlik kararı vermişler, kararlarının gerekçesinde öğretmen boykotuna katılmanın suç olmadığını belirtmişlerdir. Avukatımız Halit Çelenk gibi yılın hukuçusu seçilen köy Savcısı Mehmet Feyyat'la Niğde Savcısı İsmet Kemal Karadayı'nın kararları iki değerli örnektir. (Feyyat'ın durumu Anayasa Mahkeme sine götürme talebi geçen sayımızda çımıştı. Karaday'ın kara ise bu sayımızda öteki sütunlarımızdadır).

Öte yandan tek tek ve grup olarak yargıçlar ve savcılar genel merkezimize destek ve kutlama telleri çekmişlerdir.

Ayrıca Çerkezköy Hakimi Erdoğan Gökçe, dâvayı Anayasa Mahkemesine göndermeye karar vermiştir. (Kararın tam metni geçen sayımızda yayınlanmıştı). Adlî dâvalar böylece durmuştur. Şimdi söz Anayasa Mahkemesi'nindir. Yüksek Hâkimlerinin son sözünü beklemeden ceza kesmeye yeltenenler ve kafalarından suç ve suçlu icadedenler, kim olurlarsa olsunlar asil suçlu ve sorumlu olmaktan kurtulamıyacaklardır

DANIŞTAY YÜRÜTMEYİ DURDURDU

İdarî dâvalar ise Danıştay'da sonuçlanır. İdarenin her türlü eylem ve işlemin de sonsöz bu yüksek yargı organının dır. O da şimdilik ilk sözünü söylemiştir! Valiliklerce işten el çektirilen öğretmenlerden evrakı tamamlanabilen 62 öğretmen için Danıştay'a iptâl ve yürütmeyi durdurma dâvası açılmış ve açılan dâvaların tümü kazanılmıştır. Danıştay Beşinci Dairesi Yürütmeyi Durdurma kararı vermiştir. Böylece işten el çektirme işlemlerinin aceleye getirildiği ve kanunsuzluğu saptanmış bulunmaktadır. Boykot'a katılmalarından ötürü haklarında kanun dışı kıyım işlemleri yapılan arkadaşlarımızın durumları da Danıştay'a götürülecek ve elbet gene son söz yüksek yargıçlarımızın olacaktır.

Görülüyor ki, Türkiye'de meydan artık politikacıların değildir. TÜRKİYE'de hâkimler vardır. Bunu unutmamakta herkes için "sayısız menfaatlar vardır"...

Haklarında Yürütme Durdurma Kararı Verilen Arkadaşlarımız.

Türk-Persen Miting ve Yürüyüş Yapıyor

Türk - Persen kendisine bağlı olan ve olmayan sendikaların talebi üzerine 17 Ocak 1970 Cumartesi günü saat 13.30'da Ankara'da bir açık hava toplantısı yapacaktır. Toplantı Kurtuluş Meydanında yapılacaktır. Toplantı yürüyüşle sona erecektir. Bu amaçla bir yürüyüş ve miting düzenleme komitesi kurulmuştur.

Toplantının amacı, Türk Kamu Personelinin insanca yaşama özleminin bir kere daha kamu oyuna duyurulması ve bu yolda bütün demokratik hakların sonuna kadar kullanılacağının dile getirilmesidir. TÖS ve İlksen de bütün devrimci kuruluşlar gibi mitinge katılmaktadır.

(Devamı sayfa 4'de)

Türkiye Halkı Direnişimizi Destekliyor

İşçilerimizden, köylülerimizden, öğrencilerimizden, öğrenci velilerinden, asker - sivil aydınlarımızdan teker teker yurttaşlarımızdan ve kuruluşlardan sayısız destek - kutlama telleri, mektupları, bildirileri aldık. Boykotumuzun kıvanç verici bir yönü de bu anlamlı dayanışma idi. Bunların tümünü yayımlamaya kalksak ayrıca bir kalın kitap çıkarmamız gerekecek. Burada, sadece birkaç örnek veriyoruz:

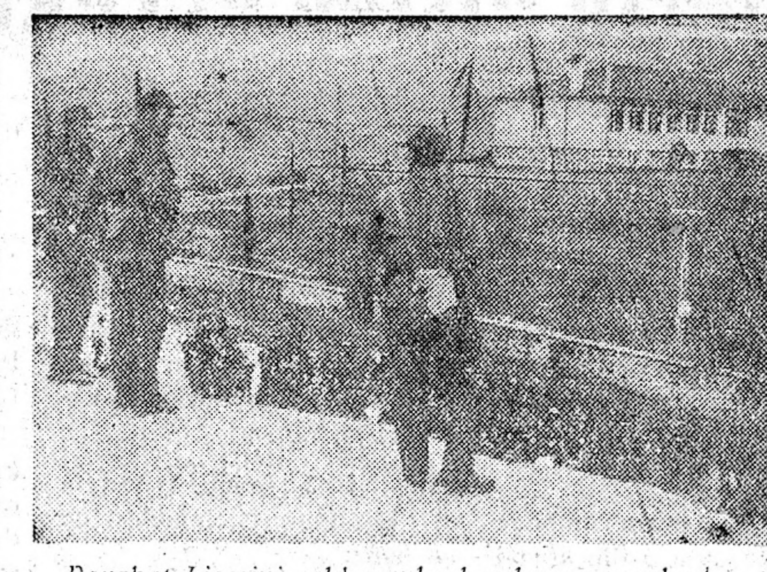
Fethiye, Atatürk İlkokulu öğrencisi Atila Orhan, "Öğretmenlerim için on lira gönderiyorum" diyerek boykotu destekledi.

Boykotumuz başarıya ulaşmıştır. Türk devrim harekâtının öncüsü olarak tarihin şeref sayfasında belirtilecektir. Kıyıma uğramamız gücümüzü daha da arttırmıştır. Nöbet sırası şimdi bizlerde. Bayrağımız düşmeyecek, Yaşasın öğretmenler, yaşayacaktır devrimler!

TÜRK - PERSEN
Genel Saymanı ve
T. Sağlık Memurları
Y. K. Üyesi
SADETTİN ORAL

Haklı ve güçlü direnişimiz biz işçiler için yeni bir ümit kaynağı oldu. Sizlerin zaferi

(Devamı sayfa 4'de)

Boyabat Lisesini saldırganlardan koruyan askerler.

Basımevine saldıranlar yalnızca aldatılmış bir kalabalıktı.

Hükûmetin dikkatini çekiyoruz

Boyabat olaylarının asıl sorumlusu kim?

Yurt ölçüsünde geniş yankılar yapan Boyabat olaylarının, görevlerini kötüye kullanan kişiler tarafından çıkarıldığı kesinlikle anlaşılmıştır. Masum halkı, ona gerçekten hizmet edenlere karşı tahrik edenler, adaletin huzurunda bulunmaktadırlar.

TÖS'ün kararı üzerine Boyabat'ta görevli 250 öğretmenden 230'unun boykota başlaması üzerine iktidar mensubu resmî ve resmî olmayan kişiler derhal sindirme ve tethiş hareketine giriştiler. İçişleri Bakanı Haldun Menteşeoğlu'nun en yakın dostu olan eski Demokratlardan tüccar ve Şoförler Derneği Başkanı Nazmi Güler, yanında bazı resmî kişiler olduğu halde ön ce boykottan vazgeçilmesi için TÖS yöneticilerine karşı tehditlerde bulundu.

(Devamı Sayfa 4'de)

Açıktaki Öğretmenler için Dayanışma Kampanyası

Boykot yüzünden açığa alınan yüzlerce TÖS'lü ve örgütsüz öğretmenlerin Ocak 1970 yılı maaşları TÖS Genel Merkezince eksiksiz olarak ve zamanında ödenmiştir.

Açığa alınan öğretmenlerin görevlerine dönünceye kadar maaşları TÖS tarafından verilecektir. Bu amaçla "TÖS Dayanışma Komitesi" kurulmuştur. Yurdun dört bir yanından "Dayanışma Kampanya" sına yardımlar gelmektedir. öğretmenler, öğrenci velileri, işçiler, köylüler veçeşitli devrimci kuruluşlar katılmaktadır. TÖS Öğretmen Dayanışma Kampanyasına katılanlar yardımlarını Ziraat Bankası Ankara Yenişehir Şubesinde 25700 sayılı hesaba yatırmaktadırlar.

Koçtürk Hastalandı

Uzun bir süredenberi **Ankara** Tıp Fakültesinde kendisine sürekli olarak yapılan baskılar sonu kalbinden hastalanan hocamız Dr. Osman Koçtürk son aylarda tansiyonu da iyice yükseldiğinden istirahatı kaçınılmaz hale geldi. İç Hastalıkları Kliniğinden kendisine verilen heyet raporları ile bir defasında 20 gün ve bir defasında bir ay istirahata çekilen Koçtürk'ün hastalığı Angina Pektoris, Kroner Yetmezlik ve Hipertansiyondur.

Koçtürk'ün tek başına karşı koymaya çalıştığı işbirlikçi güçlerin yaptıkları ağır ve sürekli baskıların sonucu olarak ortaya çıkan hastalığını Sağlık Bakanı Vedat Ali Özkan bir politika sermayesi gibi kullanmak istedi. 5 Ocak

(Devamı sayfa 4'de)

Çarşamba Halkının Türk Öğretmenine Bağlılık Duyurusu

Dün ve bugün Çarşamba Atatürk İlkokulu Aile Birliği Başkanı adı altında öğretmen boykotunu kınadığını ve boykota giden öğretmenlerin bu hareketini esefle karşıladığını bildiren Ünver Tekay'ın bu hareketini Okul Aile Birliği İkinci Başkanı olarak ve velilerle birlikte katılmadığımızı biz aşağıda imza ve isimleri bulunan Çarşamba halkı, öğretmenlerimizin aşağıdaki isteklerini bütünü ile desteklediğimizi sayın halkımıza duyururuz.

1 — Öğretmenlerimiz bizi masraftan kurtarmak için tek tip kitapla eğitim yapılmasını istiyorlar.

2 — Öğretmenlerimiz Millî Eğitimimizin probemlerinin millî açıdan değerlendirilmesi için yurt çapında Eğitim Kongresinin açılmasını ve devamının sağlanmasını istiyorlar.

3 — Fakir çocukların yatılı okullarda okutulmasını istiyorlar.

4 — Yurdumuzun köşelerine kadar giren, hiçbir barışçı eylemleri olmayan, Ulusumuzun zararına çalıştıklarını bildikleri Amerikalı barış gö-

(Devamı Sayfa 4'de)

Memurlar ve sendika hakkı

Prof. Dr. Cahit TALAS

TÜRKİYE'de memur sorunları yeniden ön plâna çıkmıştır. Önce, öğretmenler dört gün süren başarılı bir boykot yaptılar. Hükümet bu boykotun ekonomik, sosyal ve ulusal nedenlerini ısrarla bir tarafa iterek cezalandırma tedbirlerine yöneldi. Radyoya, gerekli olmayan ve yetki tanıyan kanunun maksadını aşan bir sansür koydu. Ekonomik ve sosyal sorunların, yasaklama ve tehdit tedbirleriyle çözülemeyeceğini ve adaletsizliğin tahammül sınırlarına ulaştığı her yerde, eşyanın tabiatı icabı direnmenin başlayacağını anlamak istemedi.

Resmî rakamlara göre Türkiye'de okur - yazar oranı 1965 de % 48 idi. Dört yıl içinde bu oranda büyük bir değişiklik olmadı. İlkokul çağını geçirmiş olan ve okuma - yazma bilmeyen nüfus sayısı 1967'de 11.5 milyondan 1972 yılında 14 milyona, 1977 de ise 18 milyona yükselecektir. Öğretmenlik mesleğinden bir bakıma kaçışın başladığı, her yıl 700'e yakın öğretmenin mesleğinden ayrıldığı bir durum içinde, ikinci 5 yıllık plânda, 1971-1972 ders yılında ilk öğrenim için saptanmış olan % 100 okullaşma hedefinin gerçekleştirilebileceğini beklemek hiçbir bakımdan mümkün değildir. Nerede kaldı ki, boykottan sonra da 1000 kadar öğretmenin şu veya bu şekilde işten uzaklaştırılmasına teşebbüs olunduğu basında yazılmaktadır. Eğitime ve öğretmene gereken değeri vermekten bu derece ısrarla kaçınan bir iktidar için iki şey söylenebilir. Denilebilir ki, eğitimsiz bir kalkınmanın mümkün olmayacağını siyasal iktidar henüz anlayamamıştır. Yahut da cehaletin devamından yarar umulmaktadır. Her ikisi de büyük hatâdır ve ülkenin geleceği bakımından tehlikelerle doludur.

Öğretmenlerin boykotundan sonra, Türkiye Devlet Personeli Sendikaları Konfederasyonu da birkaç gün sürecek bir boykot kararı almıştır. Millî Eğitim Bakanı nasıl sosyal, ekonomik ve hukuksal sorunları, mevzuatın dar çemberi içine sokup gerçekçi çözüm yollarından uzaklaşma gibi temelden yanlış bir politikanın içinde kalmışsa, Devlet personeli işleriyle görevli Devlet Bakanı da aynı anlayışsızla hareket ederek Türk - Persen'in muhtırasını müzakere etmekten uzak bir görüşü benimsemeyi tercih etmiştir.

SENDİKA HAKKININ ANLAMI NE?

Öyle anlaşılıyor ki Hükûmet, Devlet Personelinin statüsünün kamu hukuku çerçevesi içinde düzenlenmekte olduğunu, binaenaleyh memurları temsil eden sendikalarla görüşmenin ve müzakerelerde bulunmanın gerekli olmadığı düşüncesini benimsemiştir. Üzerinde ısrar edildiğinde, direnmeyi dâvet eden bu yanlış görüşün, ne derece geçerli olduğunu kamu hukukçuları inceleyerek sorunlara aydınlık getirmelidirler. Biz burada meselenin yalnız sendikacılık hakkı ile ilgili yönünü aydınlığa kavuşturmaya çalışacağız.

Sendikaların klâsik görevleri bakımından bütün doktrinlerin görüşbirliğine vardıkları husus şudur: Sendika, mensuplarının ekonomik ve sosyal haklarını ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için kurulmuştur. O halde, kamu hizmeti görevlilerine, yani memurlara da bir Anayasa hakkı olarak tanınmış olan Sendika kurma hakkının temelindeki düşünce de bu tanım içinde yer almaktadır. Esasen 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu 1. maddesinde, "... kamu hizmeti personelinin ortak meslekî, kültürel, sosyal ve iktisadî hak ve menfaatlerini korumak.... amacıyla kuracakları sendikalar" demek suretiyle yukardaki görev tanımı ve anlayışını teyid eylemektedir. Şu halde, Türkiye'ki memur sendikaları da normal olarak ve klâsik fonksiyonları içinde, mensuplarının haklarını ve menfaatlerini savunmak ve geliştirmek durumundadırlar. Fakat, Devlet Personeli Sendikaları Kanunu, getirmiş olduğu aşırı sınırlamalarla Memur Sendikalarını adeta fonksiyonsuz bırakmıştır. Alelâde derneklerden farksız kılmıştır. Halbuki sendika hakkı ekonomik ve sosyal hakların ve menfaatleri etkin bir biçimde savunmanın bir aracıdır. Anayasayı yapanlar da böyle anladıkları için, dernek kurma hakkından ayrı olarak memurlar dahil, bütün çalışanlara sendika kurma hakkını tanımışlardır. Ne var ki, Devlet Personeli Sendikaları Kanunu, istişarî maksatlarla da olsa memur sendikalarının muhatap bulmalarını hemen hemen imkânsız kılmıştır. Bir toplu müzakere yolunun açılması söz konusu değildir. Sendika idarecilerinin hiçbir garantileri yoktur. "Kıyılmaları" son boykot hareketinde görüldüğü gibi işten bile değildir. Bâzı hakları bulunduğunu hatırlatmak için yürüyüş ve miting hakkını ancak Anayasa Mahkemesinin kararı ile elde etmişlerdir. Hükümet ile hiçbir uyuşmazlık çıkaramazlar; mecburî nitelikte de olsa, uyuşmazlıkları çözecek tahkim yolu da kapalıdır. Hükümet, sendikaları adeta tanımamakta, yahut tanımayı tamamiyle keyfî ve hukuka aykırı bir biçimde anlamaktadır. Millî Eğitim Bakanının bir televizyon yayınında, "Biz kendimizin seçeceğimiz temsilcilerle konuşuruz" anlamındaki sözleri bu yanlış anlayışın tipik örneklerinden birini vermektedir.

TANIMA ZORUNLUĞU

Sendikanın tanınması, sendika kurma hakkı kadar önemlidir. Bütün ülkelerin sendikacılık hareketlerinin mücadeleleri içinde iki ana ilke her zaman büyük bir yer tutmuştur. Bunlardan birisi sendika kurma hakkının sağlanması, öteki de kurulan sendikaların işverenler tarafından tanınmasıdır. Tanınma, sendika kurma hakkı kadar hayatidir. Çünkü, kurulmuş sendikaların bir anlama ulaşmaları ve en azından, klâsik fraksiyonlarını yerine getirebilmeleri için tanınmaları, yani örgütledikleri kişilerin haklarının ve menfaatlerinin yetkili temsilcileri olarak kabul olunmaları gerekir. O halde, kurma hakkının altında, temelin de tanıma da vardır. Anayasanın 46. maddesi memurlara da sendika kurma hakkını sağlarken, memur sendikalarının ilgili kamu kuruluşlarınca memurların temsilcileri olarak tanınmasını da ayrıca zikri gerekmeyen bir bedahat olarak kabul etmiştir

Bu durumda, sendika hakkına gerçek anlamı verilmek istenmekte ise, memurların tâbi bulundukları ve şimdi es kimiş de olan statü hukukunun arkasına sığınarak, memurların temsilcileri olan sendikalarla konuşmaktan, müzakerelere girişmektei çekinmemek gerekir. Sendikalarla müzakerelerde varılacak anlaşmalar prolokollere bağlanarak kısa süreler içinde kanunlara dönüştürülebilir.

YETKİLİ SENDİKA

TÖS ve İLK-SEN'in başlattıkları boykotun nedenlerinden biri de temsil yetkisiyle ilgilidir. Bugün, demokratik ülkelerde hangi sendikanın yetkili olduğunu tayin etmek icraya, kamu makamlarına bırakılmamıştır. Başka bir deyimle temsil kabiliyeti, temsil yetkisi sorunu bâzı genel ve objektif ölçülere bağlanmıştır. Türkiye'de işçi sendikaları ile ilgili her konuda daima bu ölçülere uyulmuş ve gerek kanunlarda gerekse teamülde objektif ölçüler esas alınmıştır. Objektif ölçünün temel unsuru sayıdır. Yani, hangi sendika en fazla üyeye sahip ise, genel olarak o sendika temsil yetkisini haizdir ve mesleğini, iş kolunun yahut tüm çalışanların adına o konuşur; onunla konuşulur; onunla anlaşılır. Türkiye'nin de 1932 yılından beri üyesi bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının Anayasasında ve bu örgütün sendika özgürlüğü ile ilgili olarak kabul eylediği diğer vesikalarda bu temel ilke yer almaktadır. Bir ikinci ölçü, birinciye ek olarak sendikaya kayıtlı üyelerin sendikaya olan sadakatları ve bağlılıklarıdır. Binaenaleyh Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmenler adına istediği sendikayı değil, en faz la temsil yetkisini haiz sendikayı çağırmak ve onunla konuşmak ve müzakerelerde bulunmak hukukî zorunluğu altındadır.

VE GREV HAKKI...

Grev hakkı ile desteklenmeyen sendika hakkı anlamsızdır. Türkiye, işçi sendikacılık hareketi bakımından 1947 - 1963 döneminde bu anlamsızlığı denemiştir. Grev hakkının memurlara da tanınması konusunda hem hükümet hem de memurlar bir tercih yapmak zorunda kalacaklardır. Tercihler şu iki husustan biri üzerinde olacaktır :

1 — Memurlara da grev hakkı tanımak ve bu yoldan haklarını ve menfaatlerini savunmayı onlara sağlamak;

2 — Memurların da Anayasanın öngördüğü üzere "...insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için" gerekli kanunî güvenceyi vermek.

Bugünkü siyasal iktidarın iyi düşünülmüş bir sosyal politikası olduğu söylenemez. "Refahı tabana götürmek", iktidar başının yuvarlak terimlerinden biridir. Somut tedbirlerle desteklenmemektedir. Böyle olunca, memurlar ne grev hakkını ne de adaletli bir ücret politikası güvencesini kolaylıkla elde edebilirler. Yatırım hacmini arttırmayı, devamlı olarak çalışanların ve bu arada özellikle memurların yoksullaşmasını göze alarak yürütmek itiyadını kazanmış olan bir zihniyet, kendi tercihinin dayanaklarını daima bulabilir. Ancak, bu yol, huzursuzlukların yığışması yoludur. Fakirliğin ve yoksulluğun yaygınlığı, Türkiye'de zaten birçok sosyal huzursuzlukların kaynağı olagelmektedir. Hükümet, kendi çalıştırdığı insanlara karşı izlediği "kötü işveren" politikasıyla yeni yoksullar yaratmaktan ve huzursuzlukları arttırmaktan başka ne sağlamaktadır.?

Yeni belgeler açıklanıyor
HAYDAR TUNÇKANAT
İKİLİ ANLAŞMALARIN İÇ-YÜZÜ
Bütün yurtseverlerin başucu kitabı
368 sayfa 15 lira.
EKİM YAYINLARI
Adres :
Süleyman Sırrı Sokak 2/12
Yenişehir - ANKARA

Öğretmen boykotu demokratik eylemdir

İlhan SELÇUK

Charles Cunnigham Boycott 1832'de doğmuş bir İngilizdir. İrlanda'da bir zenginin büyük topraklarını yönetiyordu. 1880 yılında arazi kira bedellerinin indirilmesine değin karara rıza göstermediği için çevresindekiler Charles C. Boycott'u âdeta aforoz ettiler. Herkes bu inatçı İngilizden alış - verişi kesti, hizmetçileri bile savuşarak Boycott'u yalnız başına ve aç bıraktılar. O zamandan beri boykot sözü dilden dile, ülkeden ülkeye yayıldı. Bugün dünya gazetelerinde sık sık boykot haberlerini görmek mümkündür :

— Ev kadınları fiyatların artışını protesto etmek için kasaplara boykot ilân ettiler..

— Arap dünyasında Yahudi asıllı yıldızların filimleri boykot edildi..

Boykot, insanlığın yaşamına öylesine girmiştir ki, mahallede istenmiyen kişiye boykot etmekten tutun da, spor yarışmalarında yakışıksız davranışlarda bulunan kişiyi boykot etmeye kadar her yanda izlerine rastlanır. Bazan okullarda kendiliğinden boykotlar ortaya çıkar... Sınıfta bir öğrencinin kötü davranışı karşısında arkadaşları selâmı sabahı keserler. Kimse yanına varmaz kötü öğrencinin, konuşmaz, ilgi göstermez... Taa ki, aklı başına gelip pişmanlık duyuncaya kadar. Bazan garip boykotlar işitiriz. Bundan birkaç yıl önce bir Anadolu kasabasınma imamlar, içki satışını engellemek için boykot ilân ettiler ve hiçbir cenazenin namazını kılmıyacaklarını söylediler. Kasabanın şoförleri de komşu ilçelerden bedava imam taşıyayarak din görevlilerinin boykotunu kırdılar. Boykotun daha büyük biçimleri devletlerarası ilişkilerde görülür: Bir devlet bir başka devleti boykot etti mi, alış - verişi keser, ilişkilerine son verir.

Türkiye'de son yıllarda öğrenci eylemleriyle başlıyan boykotlar öğretmenlere de sıçradı. Temelde, öğrenci boykotlarıyla öğretmen boykotları arasında bir ayrılık yoktur. İkisi de bozuk eğitim ve öğretim düzeni yüzünden doğmaktadır. Üniversitelerimiz yıllardan beri çalkalanmaktadır. Bir reformun gerekli olduğunda kimsenin kuşkusu yok. Ama tutucu güçler herhangi bir yeniliği engellemektedirler. Öğretmenlerin dâvası apaçık ve ortada... Hiçbir namuslu kişi kalkıp öğretmen boykotu için :

— Haksızdır.. diyemez.

Öğretmenler maddî ve manevî bunalım içinde, baskı altındadırlar. Bunun ne demek olduğunu anlatmak için şöyle bir işletelim hayal gücümüzü : Bay Süleyman Demirel ile Nazmiye Demirel'i 350 lira maaşla bir kasabada yaşamak zorunda bıraksak; ya da İsmet Paşa veya yakınlarından birini Pembe Köşk'ten çıkararak Anadolunun bir ilçesinde öğretmen şartlarına mahkûm etsek, altı ay sonra ne kıyametin kopacağını görürsünüz.

Maddî bakımdan açlığa, manevî bakımdan itibarsızlığa hüküm giymiş öğretmenlerin her türlü tehlikeyi göze alarak boykota gitmeleri, toplumun derinliklerinden gelen bir bunalımın millî eğitim kesiminde yansımasıdır. Ama öğretmenlerin boykot eylemi politikacıların hoşuna gitmiyebilir. Siyasî partiler, eyyam politikasını ve sandık hesaplarını her şeyin üstünde tuttukları için öğretmen boykotunu kınayabilirler, uzaktan seyrederler, gereğince benimsemezler..

Bir ayrı konudur o... Parti politikası bazan :

"— Doğa kanunu vardır." diyecek kadar ileri gider...

Bazan da :

"— Boykotla işgal aynı şeydir" diyecek kadar geri..

Temel sorun, parti politikası değildir. Toplum güçlerinin kendi dâvalarını savunmakta gösterecek inanç ve güçtür. Batı demokrasileri, toplum güçlerinin haklarını büyük kavgalarla kanunlaştırdıkları birer tarihe sahiptirler. Batı demokrasilerinde ilerici toplum güçleri egemen sınıfların lûtfettiği hakları kanun çerçeveleri içinde kalmaya razı olsalardı, bugünkü Batı rejimleri doğamazdı. Zaten sosyal olaylar, birer istek sorunu, gönül dâvası değildir. Bilimsel yasalara göre gelişirler sosyal olaylar...

Türkiye'de aslolan, hiç kuşkusuz, iktidar sorunudur. Öylesine bir iktidar vardır ki, başımızda, irtica hareketlerine paravana olmakta, ileri eylemlere hışım gibi yüklenmektedir. Ana muhalefeti de dize getiren bir ağırlıkla toplumun üstüne çökmüş olan egemen sınıflar "demokrasi" adı altında siyah bir rejimi uygulamaktadır.

Oysa demokrasi, ileri güçlerin eylemleriyle yaşayan ve yürüyen bir rejimdir. İleri güçlerin eylemlerini yansıtamayan bir rejime demokrasi demek, yalan söylemektir. Bunun içindir ki, öğretmenlerin boykot hareketi son yıllar içinde Türkiye'de yürürlüğe giren en demokratik eylemlerden birisi, belki de birincisidir.

Boykot Yapan öğretmenlerin "İşten el Çektirilmeleri" üzerine

EKNEL ÇETİNER
(Eski Zonguldak Milletvekili ve eski Valilerden)

1 — Boykota iştirak etmiş öğretmenleri Vali ve Kaymakamlarca işten el çektirilmeleri, kanaatımca yürürlükte bulunan kanunların lâfız ve ruhuna uygun bulunmaktadır. Çünkü :

A) Umumî olarak "İşten El Çektirme" bir ceza tatbiki değil, idari bir tedbir mahiyetindedir. Tedbirin esası da, o memurun "Vazife başında kalmasında bir mahzur var ise, o mahzurun izalesi" dir. Halbu ki; derse girmemiş öğretmen için "Vazifesi başında bulunmaktan ileri gelen bir mahzur" bahis konusu olmayıp, bilâkis "Vazifeden uzak kalmasının tevlit eylediği mahzur" bahis mevzuudur.

B) Yürürlükte bulunan kanunlardaki "İşten el çektirme" ile alâkalı 788 sayılı memurin Kanununun 48., 5442 sayılı İl İdaresi Kanunun 16. ve Memurun muhakemat hakkın da Kanunun 12. maddeleri de tetkik edildiği takdirde; bu prensip bütün açıklığı ile görülmekte ve tatbik edilen "İşten el çektirme" işlemlerinin bu maddeler hükümlerine uymadığı anlaşılmaktadır. Filhakika:

a — 788 sayılı Memurin Kanunun 48. maddesi şöyledir :

"Ahvali fevkalâde Valiler, bakalarında memleket asayiş ve inzibatınca mahzur gördükleri herhangi bir memuru, mes'uliyeti kendilerine râci olmak üzere memurun mensup olduğu vekâlet veya daireye derhal malumat vermek şartıyle işten el çektirmeye mezundurlar...".

Görüldüğü üzere madde "melekenin veya o ilin ahvali fevkâlade içinde bulunması" ve aynı zamanda bu mahzurun "memleket asayiş ve inzibatı ile alâkalı bulunması" şartlarını ihtiva ettiği için, bu maddeye istinaden bir memurun işten el çektirilebilmesi bu şartların mevcut olması halinde mümkündür.. Bu şartlar arasında bilhassa mevcut olması gereken şart, o memurun "vazifesi başında kalmasının mahzurlu olması" şartıdır. Öğretmenlerin işten el çektirilmeleri ise, bu şart ile tezat teşkil etmektedir. Çünkü tatbik edilen durumda "Öğretmenin vazifesinde olması" değil aksine "vazife başında olmaması" mahzur tevlit etmektedir.

Madde hükmünde "mes'uliyetin kendilerine râci olacağı" da açıklanmış bulunduğundan, mezkûr şartlar ve durumlar mevcut olmadan işten el çektirilme halinde, işten el çektirenler şahsen sorumlu duruma düşmüş olurlar.

Memurun işlediği suçu veya durumu inzibati bir cezayı istilzam ettirilmekte olsa dahi, o fiil veya durumun mahiyeti veya mevzuunun maddedeki şartlar ile ilgili olmasının gerektiği yanında, bilhassa "Vazifesi başında kalmasını mahzurlu olması" keyfiyetinin mevcut bulunması; aksi takdirde inzibati ceza takibatının işten el çektirilmeden yürütülmesi icabeder. Bu itibarla bir memurun inzibati cezayı gerektiren her fiili, kendisinin işten el çektirilmesini gerektirmez, diğer bir söyleyişle, bu yetkinin kullanılmasına mesnet teşkil etmez.

b — 5442 sayımı İl İdaresi Kanunun 16. maddesi de şöyledir:

"Valiler, denetlemeleri sırasında iş başında kalmalarında mahzur gördükleri bütün memur ve müstahdemleri sorumluluğu altında işten el çektirebilirler ve hizmetin aksamaması için gereken tedbiri alırlar..."

Bu madde hükmünde de, o memurun "işi başında kalmasının mahzurlu olması" şartı mevcuttur. Halbuki, işten el çektirilen öğretmenin mahzur, iş başında bulunmasından değil; bilâkis işleri başında bulunmamasından" ileri gelmekte ve vazifelerine başlamakta "mahzur" ortadan kalkacağı ve işten el çektirilmeleriyle ise devam etmiş olacağı için "mahzur" asıl işten el çektirilmekle meydana geliyor veya devamına sebebiyet verilmiş olunuyor demektir.

Diğer taraftan; madde hükmü "hizmetin aksamaması için gerekli tedbirin alınması" da şart koşmuştur. Öğretmenin vazifesinin özelliği icabı yerine diğer dairelerdeki gibi hemen, hatta uzun zaman bir öğretmen hususiyetle aynı branştan ikame edilmesinin mümkün olmadığı aşikârdır. Esasen okullarda öğretmen ihtiyacının karşılanamadığı malûmdur. Bu itibarla işten el çektirme ile mevcut bir "mahzur" giderilmiş olmayıp, aksine olarak mahzur yaratılmış olunulmaktadır.

Keza bu madde hükmü de, yetkinin duruma ve şartlara uygun kullanılmaması halinde, sorumluluğun şahsen Vali'ye râci olacağını açıklamıştır.

c — İşten el çektirme ile alâkalı diğer bir kanun olan memurun muhakematı hakkında kanunun 12. maddesi de şöyledir :

"Aleyhinde tahkikatı ibtidaiye icrasına mübaşeret olunan memurlar lüzum görülürse, memuriyetleri vekâletle iade edilmek üzere işten el çektirilir..."

Bu maddeye göre de; o memur hakkında "cezaî bir tahkikatın başlamış olmasından başka" gerekir. Burada bahis mevzuu edilmiş "tahkikatı ibtidaiye" intibatı ve idarî mahiyette olmayıp, ceza muhakemeleri usulü kanunundaki "İlk tahkikat" dır. Memurun işten el çektirilmesi için böyle bir tahkikata başlanılmış olmasından başka, işten el çektirilmesi "lüzumu" nun da bulunması gerekir. Meselâ; Delillerin yok edilmesi ihtimali, şahitlere tesir edebilecek durumda olması veya tahkikat mevzuu suçun ağır cezayı müstelzim yahut yüz kızartıcı suçlardan bulunması sebebiyle memuriyet haysiyet ve şerefi ile bağdaşmayan bir suç olması.... gibi.

Öğretmenler hakkında boykottan mütevellik yapılacak tahkikatlarda bu gibi haller bahsi mevzuu bulunmadığı gibi, kendilerinin suçlulukları, cezalarının nev'i ve miktarı ve hatta ceza görüp görmeyecekleri tahkikatı müteakip İdare Hey'etlerince verilecek "lüzumu-u Muhakeme" kararlarının bir üst İdare Heyeti veya Danıştay'da itirazen tetkik edildikten sonra tasdikleri halinde adlî mahkemelerce yapılacak muhakemeleri sonunda verilecek karar ile anlaşılacaktır ki, bütün bunlar uzun zamana mütevakkıftır,

Bundan başka 657 sayılı tefsir kararı da aleyhlerinde vilâyetlerce tahkikatı ibtidaiye icrasına mübaşeret olunan merkezden mensup memurlara, o memurun mensup olduğu vekâletin muvafakatıyle işten el çektirilir" açıklamasını yapmıştır.

Diğer taraftan da "memuriyetlerinin vekâyetle idare edilmesi" derpiş edilmiştir. Buna göre bu tedbirin yerine getirilmesi de zaruridir.

a) İşten el çektirme ile ilgili bir hüküm de 657sayılı Devlet Memurları kanunun 137. ve müteakip maddelerinde mevcut ise de, 37. maddesinde açıklanmış tüzük yapılıp yürürlüğe konulmadığından bu hükümler yürürlüğe girmemiştir. Esasen bu madde de "Görevi başında kalmasında sakınca olması" kayıt ve şartı mevcuttur.

2 — Anayasa'nın 114. maddesinde şu hüküm vardır: "İdarenin hiçbir eylem ve işlemi hiç bir halde yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz. İdare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür. "118. maddesi de"..... disiplin cezaları yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz".

Hülâsa, Sayın Meslektaşlarım bazı valiler, boykota iştirak etmiş öğretmenleri içten el çektirmeleri mevcut kanunların bu husustaki maddeleri hükümlerinin lâfız ve ruhlarına uymadığı ve bu sebeple kendilerinin maddî ve manevî tazminat, hatta yetki tecavüzünde bulunmaktan mütevellit sorumluluk ile karşılaşabilecekleri ve bu itibarla da işten el çektirdikleri öğretmenleri vazifelerine hemen iade etmeleriyle hem bu durumların ağırlaşmasını önlemiş ve hem de yalnız kanunların emrinde olduklarını göstermiş olacakları kanaatındayım.

Durumun gerek umumiyet arzetmesi, gerekse tedbirler alınmasını icap ettirmesi itibariyle bu işi Bakanlığa bırakmalarının her yönüyle en uygun hareket tarzı olacağı mütalâasındayım.

3 — Bu vesile ile şunu da ifade edeyim ki, öğretmenlerin ve bütün memurların büyük ekseriyetinin almakta oldukları maaş veya ücret miktarları hergün biraz daha artmakta olan hayat pahalılığı sebebiyle asgarî derecede dahi geçimlerini sağlamaya kâfi gelmeyecek kadar az olduğu bir vakıadır. Bunun yanında bir çoklarının haksız muamelelere ve partizanlığa maruz kaldıkları da Danıştay kararlarından anlaşılmaktadır. Cezalar işten el çektirmeler yerine bu durumların ıslâh edilmesi, hem adaleti sağlamış ve hem de memleket menfaatine olur. Yıllarca bulunduğum idarî görevlerde yakın temaslarda bulunduğum öğretmen camiasının vatanperverlikleri ni ve büyük feragat sahibi olduklarını yakınen görmüşümdür. Boykot yaptıkları için binlerce öğretmeni başka bir zihniyetle ve bu münevver camiayı tahriklere kapılarak hareket etmekle itham etmek veya asıl sebepleri bilmemezlikten gelmek samimiyetsizlik olur, teşcil eder.

4 — Sayın Millî Eğitim Bakanı radyoda yaptığı konuşmalarda "Yardımlaşma Kurumu Kanunu" nun hazırlandığından ve çıkarılacağından bahsetmiştir. Halbuki;

A) Millet Meclisinin 1965 - 1969 döneminde tarafımdan 11.6.1968 tarihinde "Sivil Memurlar Yardımlaşma Kurumu Teşkiline" dair bir kanun teklifi yapılmıştı. Bunun şumûlüne öğretmenler de dahildi. Bu teklif meclis komisyonlarında alıkoydurularak kanunlaşmasına imkân verilmemiştir. z

B) Aynı dönemde ve 19.9.969 tarihinde öğretmenler de dahil olmak üzere "Sivil Memurlar ile emekli, dul, yetim ve bunların ailelerinin muayene ve tedavileri hakkında da yine tarafımdan diğer bir kanun teklifi de yapılmıştır. Bu teklif Maliye Komisyonunda kabul edilerek 7..2.967 tarihinde sevk edildiği bütçe komisyonunda 4.5.967 tarihinde tümü üzerinde müzakereler bitirilip maddelere geçilmesine karar verildiği halde bundan sonrası yine hükümet tarafından engellendiği için o durum da kalmıştır.

Sürgün, Kıyım ve Çile

Orhan Ozan AYDEMİR

—Sayılmayız parmak ile,
Tükenmeyiz kıymak ile.—

Kırk bin köye ışık taşıdığım için
Sevgilim, bir tanem, Türkiyem
Senin yüzünden sürgünlerden sürgün beğendim
Sesim gelir yüzyıllar öncesinden,
Çağlar ötesine varır şavkım
Seni sevdik diye kış-kıyamette
Uuuyyy halkım...
Çoğalsın diye alfabesiz milyonlar
Yavrularınız eğitilmesin diye,
Değişmesin diye bu bunak düzen
Bu bezirğân saltanatı bitmesin diye
Kıyıyorlar Mustafa Kemal'in çocuklarına
Senden çıkıp sana dönen ırmaklarına
Uuuyyy halkım...

Kemalizm'in Temel İlkeleri ve Felsefesi

Ali KAYMAK

III

Mustafa Kemal, ülkenin, asıl sahibinin üretici köylü olduğunu, ulus ve halk egemenliğinin de, ancak, bu gerçeği gözetlemekle mümkün olduğunu söylemektedir:

"Türkiye'nin sahibi ve efendisi kimdir? Bunun cevabını derhal birlikte verelim: Türkiye'nin hakikî sahibi ve efendisi, hakikî üretici olan köylüdür. Binaenaleyh, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetinin iktisadî siyaseti bu asıl amacı sağlamaya matuftur.

"Efendiler! Diyebilirim ki, bugünkü felâket ve sefaletin tek sebebi, bu gerçeğin gafili bulunmuş olmamızdır. Filhakika, yedi asırdanberi cihanın dört bir köşesine sevkederek kanlarını akıttığımız, kemiklerini topraklarda bıraktığımız ve yedi asırdanberi emeklerini ellerinden alıp israf eylediğimiz ve buna mukabil daima tahkik ve tezlil ile mukabele ettiğimiz ve bunca fedakârlık ve ihsanlarına karşı nankörlük, küstahlık, cebbarlıkla uşak seviyesine indirmek istediğimiz bu gerçek sahibin huzurunda, bugün, utanç, ve saygı ile hakiki durumumuzu alalım."

Mustafa Kemal ve O'nun felsefesinin temelinde yatan görüş; tam bağımsız, gerçekten demokratik halk devletidir, ama, bu devleti çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak ve hatta ötesine yöneltmek, de, bu amacın ayrılmaz bir parçasıdır.

Mustafa Kemal'in ve O'nun felsefesinin temel ilkelerini saptayabilmek için, mutlak olarak Mutafa Kemal'in kendi fikirlerini ele almak zorunluğunun belirdiği açıktır. Mustafa Kemal'in bütün söylev ve yazıları, kendisinin belirli ve tutarlı bir dünya görüşüne sahip olduğunu, fakat bir filozof ve doktrin adamı olmadığı için bu dünya görüşünü felsefel kavramlarla ve sistemli bir şekilde ortaya koymuş olmadığını göstermektedir.

Mustafa Kemal, toplum yapısının bütünü ile birlikte değişmesi gerektiğine kesinlikle inanmıştı. Temel kavramı "medeniyet", temel amacı, ulusunu "muasır medeniyet seviyesine" ulaştırmaktı. Türkiye'yi uygar aleme sokmanın yolu ise "halk"ın tam bağımsızlığını sağlayarak , "halkçı" bir dünya görüşüne dayanan ekonomik kalkınmayı gerçekleştirip çağdaş bilim ve teknolojinin verilerini toplumsal hayata sokmaktır. Bu da bizi, hümanizma akımının sonucunda beliren rasyonalizme, daha açık bir deyişle akılcı, poztivist bilimsel felsefe anlayışına götürmektedir.

Bilindiği gibi ve belirtildiği üzere, Tanzimat'tan bu yana her devlet adamı: "Devleti kurtarmak için batıdan ne alabiliriz?" sorusunu sormuştur. Ne var ki, Mustafa Kemal ilk kez, gerçeği bulabilmek için bir yöntemin, bir metodun gerekli olduğunu sezmiştir. Bu yöntem de, saptanmış olan amaca, yani "tam bağımsız, gerçek demokratik "Halk" devletini "çağdaş uygarlık düzeyine" ulaştıracak olan bilim ve teknoloji ve bunun da temelinde vatan "pozitivist bilimsel felsefe" esprisidir. Her ne kadar, bu felsefel tercih, hiçbir belgede ifadesini bulmuyorsa da, Mustafa Kemal'in başarmış olduğu "Anadolu İhtilâli" nin her dilimi, özellikle devlet yönetimi ile eğitimi, bu pozitivist espriyi yansıtmaktadır (1).

Bunun en açık anlatımını, en somut belgesini Mustafa Kemal'in şu belgesinde görmek kolaylıkla mümkündür: "Dünyada her şey için, medeniyet için ,hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. İlim ve fenin dışında mürşit aramak gaflettir, cehalettir, dahâlettir".

Şimdi de, akla gelebilecek olan şu sorunun cevabını araştıralım: Yukarıda belirtilmiş olan temel felsefeye dayalı olan "Mustafa Kemal inkılâbı" bitti mi? Türkiye bugün, en geniş deyimiyle kapitalizm öncesi üretim ilişkileri içinde iken demokrasi mücadelesi ve uluslaşma süreci devam ediyor demektir. En önemlisi, Amerikan emperyalizminin ağır vesayet koşulları söz konusu iken millî yani anti - emperyalist mücadele, yani ikinci ulusal kurtuluş savaşı süreci içerisindeyiz demektir. Öyleyse, yarıda kalan, alt - yapı devrimleriyle tamamlanamıyan Kemalist hareket devam ediyor demektir. Ayrıca ve bu konuda Mustafa Kemal şöyle diyor: "İnkilâplar yalnız başlar. Ama inkılâbın bitişi diye bir şey yoktur".

"Hiçbir zafer gaye değildir. Zafer ,ancak kendisinden daha büyük bir gaye elde etmek için bir vasıtadır. Gaye fikirdir. Bir fikrin istihsaline dayanmayan zafer yaşamaz. Yoksa başlı başına zafer boşa gitmiş bir zafer demektir".

"İnkilâplar"ın bifmemesi demek, sürekli bir toplumsal değişme oluşumunu gerçekleştirme demektir. Bundan ötürüdür ki, Mustafa Kemal, sürekli değişmenin "kanuniyeti" ni araştıran bilimi ve pozitivist bilimsel felsefeyi, onun için görüşünün temeli olarak almıştır. Ve Mustafa Kemal bunun üzerine, Cumhuriyeti kurduktan sonra, şu hep bilinen altı ilkesini yürürlüğe koymuştur. Bu ilkelerden eksen ilke "Halkçılık", öbür beş ilke ise, bu ilkeyi tümleyen ve bu ilkenin yöresinde halkalanan araç ilkelerdir.

Kemalist hareket alt - yapı devrimleriyle neden tamamlanamamıştır? Kemalist hareketin, asker sivil aydın zümrenin öncülüğünde yürütülen bir sosyal harket olduğu artık bilindiğine göre, geri bırakılan ülkelerin sınıfsal karakterleri nedir ve bu ülkelerdeki etken ve devrimci sosyal güçler hangileridir? Asker - sivil bürokrat burjuvazisi tarafından yürütülen Kemalist hareket, ittifakına aldığı ya da almak zorunda kaldığı eşrafı niye tasfiye edememiştir? Kemalist hareketin ideolojisi olarak görülen populizm - halkçılık'in, onun sınıfsal karakteriyle olan ilişkisi nedir? Çağdaş uygarlık, ama, nasıl bir çağdaş uygarlık ve hangi sosyal sınıf yararına çağdaş uygarlık? gibi sorular, gerçekten de mutlaka cevaplandırılması gereken sorulardır Bu soruların cevabını, 20 Ekim 1969 tarihli TÖS Gazetesinde yayınlanan "Türkiye Öğretmenlerinin Görevi" adlı bir yazımızda kısmen verme ye çalışmıştık. Fakat üzerinde ayrıca ve özellikle durmak gerekir. Fakat bu soruların cevabını vermeye bir makalenin olanaklarının elvermiyeceği de kolaylıkla anlaşılır.

(1) Timur Taner; Türk Devrimi, Ankara 1968.

Boykot raporlarının sonuçları

Kayseri'de Boykot Nasıl Geçti?

Yurdun bütün il, ilçe ve köylerinde boykotun nasıl geçtiğini bildiren raporlar genel merkeze gelmektedir. Bunlar yakında değerlendirilip kitap halinde yayınlanacaktır.

Bu ara, geçen yaz TÖS Genel Kurul toplantısı sırasında 800 öğretmen temsilcisinin yakılmak istendiği Kayseri'de, öğretmen boykotu başarılı geçmiş, katılma oranı yüksek olmuştur.

Aşağıda, Kayseri'den gelen boykot raporundan bazı kısımlar sunuyoruz:

"...Veli toplantılarında olaylar anlatılmış, ayrıca forumlar ve açık oturumlar düzenlenmiştir".

"...Boykot öğrencilerin de desteğini kazanmıştır. Derse giren öğretmenler öğrencilerin soruları ile huzursuz edilmiş ve bazı sınıflar bu tür öğretmenlere boykot etmişlerdir".

"...Öğretmen okulu öğrencileri götürüldükleri okullardan gözleri yaşlı dönmüş ve yakınlıklarını belirtmişlerdir".

"...16.12.1969 günü sabahı Sümer Lisesi öğrencileri yasa dışı bir yürüyüşle önce TÖS önünde lehte gösteriler yapmış ve daha sonra bazı öğretmenlerinin derse girdiği Kayseri Lisesi öğrencilerinin sınıflarını terketmelerini sağlamışlardır".

"...A.P. halk üzerinde ters propaganda yapıp boykot amaçlarını yalnızca zam isteği olarak göstermeye çalışmıştır".

"... Halktan boykota karşı bir tepki gelmemiştir".

"...Devrimci sendikalar destek olmuşlar, ayrıca 11 avukat yardım etmek isteklerini belirten dilekçeler vermişlerdir".

"...Gece yarıları mektuplar için binaya kadar PTT memurları gelmiş, hatta polisler de destekler duruma girmişlerdir".

"...Boykot aleyhinde çalışanlardan bazıları:

Kayseri Valisi Asım İğneciler,

Millî Eğitim görevlisi öğretmen Turan Eroğlu,

Millî Eğitim Md. Yrd. Ahmet Bozbeyli,

Gazi Paşa Okulu Md. Mithat Sar,

Fevzi Çakmak O. O. Md. İhsan Şimşek,

Aydınlıkevler O. O. Md. Hilmi Akgül,

Millî Eğitim Beslenme Görevlisi Nazım Tuğ.

Gezici Bağöğ. Halil Helvacı, Öğretmen Alemdar Güngör, Yetiştirme Yurdu Md. Orhan Gazi Uğur,

Namık Kemal O. O. Md. Mehmet Bıyık,

İlköğretim Müfettişi Kerametttin Şenocak,

İlköğreim Müfettişi Tahir Güler.

——oOo——

Boykotla ilgili değerlendirme çalışmaları

Türkiye öğretmenlerinin şimdiye kadarki en büyük ve en devrimci eylemi olan BOYKOT'un değerlendirilmesine başlanmıştır. Boykot günlerinde genel merkezde kurulan bir büro gerekli belgeleri toplayıp derlerken, şubelere de bir anket gönderilmiştir. Her şube boykot raporlarını ve boykotla ilgili belgeleri genel merkeze göndermeye devam etmektedirler.

Çok kısa zamanda boykotun bir kitabı yayınlanacaktır.

Boykota katılanlar ve katılmayanlar

1. BOYKOTA KATILMAYANLAR NE OLACAK?

Bazı şubelerimizden Genel Öğretmen Boykotuna katılmayan üyelerin sendikadan çıkarılarak cezalandırılması yolunda birbirini izleyen öneriler gelmektedir.

İlk bakışta haklı bir yönü görülebilen bu öneriler karşısında Genel Yürütme Kurulumuz konuyu görüşerek bir karara bağlamıştır. Boykota katılmayan üyelerin Sendikadan çıkarılarak cezalandırılması doğru değildir.

Eğitim tarihimizin ilk toplu eylemi olan ve öğretmenlerimiz açısından başarı ile sonuçlanan Genel Öğretmen Boykotuna katılmayan üyelerin durumu bu seferlik hoşgörü ile karşılanmalıdır. Bu arkadaşların çıkarılması bizi güçlendirmek yerine karşımızdaki güçlerin biraz daha büyümesine yol açalabilir. Bu arkadaşlar zaten gereği kadar mahçup olmuş bulunuyorlar. Bizim görevimiz bunları cesaretlendirmek ve gelecekteki eylemlerimize kendilerini aramıza alabilmek olacaktır.

Buna göre davranılması şube yöneticilerinin görevidir.

II. BOYKOT ÖTESİ EYLEMLER:

Genel Öğretmen Boykotu görünüşte hükümet üzerinde uyarıcı bir etki yapmamıştır. Öne sürülen öğretmen isteklerinin dikkate alındığını gösteren belirtiler yoktur. Bu yüzden bazı bölgelerde öğretmenlerimiz grup grup yeni davranışlar gösteriyorlar ve daha genel eylemler için yürütme Kurulumuza önerilerde bulunuyorlar.

Genel Yürütme Kurulu her türlü bilgiyi ve durumu dikkate alarak konuyu Şubat 1970 içinde toplanacak olan Genel Yönetim Kuruluna götürmek zorunluluğunu duymaktadır.

İleride genelleşebileceği ümidi bulunsa bile parça bölük çıkışların kamuoyu önünde öğretmenin büyük gücünü sarsacağı her zaman hatırda tutulmalıdır.

Bu bakımdan öğretmenlerimizin ya da şubelerimizin Genel Merkezden habersiz disiplin dışı sayılabilecek davranışlardan dikkatle kaçınmalarını beklemekteyiz.

Eğitimi Yozlaştırma çabaları artıyor

Devrimci Türk öğretmenlerinin birleşerek her türlü baskıya başkaldırması üzerine, tutucu .partizan güçler, Okul - Aile Birlikleri ve Okul Koruma Derneklerinin yönetimini ele geçirme hevesine düşmüşlerdir. Böyle bir işi başardıkları zaman eğitim ve öğretmen üzerindeki baskılarını daha da arttırmış olacaklardır. Nitekim Erzurum'un bir okulunda bunu paşaran partizanlar okul müdürüne emir (!) vererek öğrenciler karşısında Atatürk adının anılmasını yasak (!) etmişlerdir.

Son derece komik bir durum karşısındayız. Nereden gelirse gelsin hiçbir karşı - devrimci engel, Türk öğretmeninin gücünü kıramaz, hele M. Kemal Atatürk'le öğretmenlerimizin arasına giremez. Öğretmenlerimizin, Anayasa, Atatürk ve Çağdaş eğitim ilkeleri içindeki, tam bağımsız, demokrat ve devrimci Türkiye özlemi, hırslı ve örümcekli kafaların kavrayamayacağı derecede bilinçli ve gülünçtür.

Gene de uyanık bulunmak bizler için bir kutsal görevdir. Durum bütün üyelerimize

(Devamı Sayfa 4'de)

Niğde Savcılığının boykotun suç olmadığına ilişkin kararı

Davacı : K. H.
Muhbir : Niğde Valiliği.
Sanıklar : 1 —) Süleyman Küçüksümbül. Süleyman Oğ. 1940 d. Karaman Taşkaya köyünden olup Niğde Kız Öğretmen Okulunda Öğretmen.

2 —) Sabri Tezcan. Hasan Oğ. 1945 d. Balıkesir doğumlu olup Niğde Lisesi resim ve sanat tarihi öğretmeni

3 —) Sami Turan. Avni Oğ. 1949 d. Niğde Yenice B. ndan olup Niğde Atatürk Odtaokulu matematik öğretmeni.

4 —) Mahmut Varlı. Hasan Oğ. 1949 d. Kuruyemişçi.

5 —) Hikmet Özkan. Ferit oğ. 1929 d. Kırtasiyeci.

6 —) Avni Güneş. Seyfettin oğ. 1336 d. Berber.

7 —) Rasim Aydın. Aydın Eczahanesi.

Suç : Sendikalar kanunlarına aykırı eylem, suça kışkırtma, cürüm işlemek için topluluk kurma.

Suç T.: 15.12.1969

Yukarda açık kimlikleri yazılı "sanık"larla ilgili olarak Türk yasaları içinde yapılmış hazırlık soruşturmasına ve bağımsız düşüncelerimize göre:

A —) Başlangıç

Niğde Valiliğinin 15.12.1969 gün ve Emniyet Müdürlüğü çıkışlı, Şb. 1. 1072 sayılı yazısı ile sanıklar hakkında, adı verilmemiş birtakım suçlardan ötürü soruşturma yapılması "ihbar" edilmiştir.

Zabıtaca düzenlenmiş tutanaklar gereğince ifadeleri alınmış sanıklar genellikle, "boykot"tan önce gelen bildiriler gereğince TÖS amaçlarına uygun çalışmalar yapmak istedikleri, öğretmen ve sendikaya bağlı ilk üç sanığın böylece sendika dileklerine uygun ve genel bir kamu içinde, genel bir amaçla, düşünce özgürlüğüne sığınarak "slogan"lardan seçilmiş "pankart"ı açık bir yere yapıştırdıklarını kabul etmişler, son üç sanık ise her zaman olagelmiş ve kendiliğinden suç teşkil etmemiş bu duyurulara vitrinlerinde yer verdiklerini bildirmişler, tanıklar ise bu savunmalar dışına herhangi bir bilgiyi verememişlerdir.

B —) Yapılan Suç Konuları ve İnceleme

Adı geçen ilk üç sanığın sendika için çalışmalarına ve olay gününde düşünülmüş suçlar ile yapılagelmiş eylemlere gelince:

1 —) Olayda, gerek 624. Devlet Personeli Sendikaları Kanunu ve gerekse 274. Sendikalar K. 1 inci maddelerindeki "ortak meslekî, iktisadî sosyal kültürek menfaatlerini korumak ve geliştirmek yardımlaşmak için" kurulmuş olma özgürlük ve niteliği dışında yasalara aykırı herhangi bir husus görülmemiştir.

2 —) Tartışılabildiği üzere, Türk Ceza Kanununun 236. maddesinde, görevin bir bölümünü yada işyerini v.b. aksatma yahut bırakma yerine, üç yada daha çok kişinin önceden aralarında oluşmuş karar ve anlaşma gereğince "memuriyetlerini terk" söz konusudur. TÖS ve İLK - SEN kararlariyle gidilen "boykot"larda da bunun gibi, "memuriyeti terk" yâni tümden bırakma değil, olsa olsa işe, göreve, memurluğa daha iyi olanaklar içinde devam ve bağlılık, bu amaçlar için geçici bir çekinme ve yasal bazı hakları elde etmeye yönelme eylemi vardır. Bu bir aşamadır, bir iyi dilektir, bir özgür davranıştır ve bu gibi özgürlüklere, grev hakları henüz verilmemiş olsa bile ancak halka açık gerçek "demokrasi" lerde ve güçlü yönetimlerde güvenle, korkusuzca yer verilir. Adı geçen bildirgeler ve uyarılarında zaten bu gerçeklerle yapıldığı anlaşılmakta ve apaçık anlatılmaktadır. Böyle bir demokratik oluş ve kabul sonucuna, şayet ortamlar tam uygun duruma getirildikten, hazırlıklar ve şartlar tamı tamına olgunlaştırıldıktan sonra ve yüzdeyüz oranla "boykot"a gidilseydi, ya da yabancı demokratik ülkeleri de bırakalım, örneğin bizdeki bir "İmran Ökten Olayı" üzerine düzenlenmiş o büyük "Hukukçular Yürüyüşü" anlam ve niteliği ile karşılaştırılsaydı herhalde daha rahat ve daha kolay varılırdı. Üstelik, suç olup olmadığı tartışılan şu "Boykot" olayında, "Temadi" eden dilekler de vardır.

Burada TCK. nun 254. maddesinde aranan ve bir göreve ilişkin işi yapmaya yahut yapmamaya zorlamak için beklenen "şiddetle tehdit" öğelerinin de düşünülemiyeceğini, sanırız ki "Hukukçu" olmayanlar bile bilirler ve kabul ederler.

Bugün araştırmalardan sonra sanıklara atılan öteki suça, yani "suça kışkırtma" suçuna geçelim.

TCK. nun 311. maddesine göre "suça kışkırtma"nın olabilmesi için kesinlikle "suç" olacağı bilinen bir eyleme açıkça, bilerek ve fakat soyut anlamda kışkırtma gerektiği gibi Yargıtay görüşleriyle birlikte belirtelim ki, "suç"un işlenmemiş olması da şarttır. İncelediğimiz olayda ise yukarıdaki nedenlerle açıkça suç olduğu bilinen ve bildirilen husus yok. Dernek, sendika, meslekî kuruluş v.b. gibi anayasal kuruluş ve örgütlerden ve onlara bağlı olanlardan beklenen bir "çalışma" ile bu konudaki "görev" ve "amaç"ları gerçekleştirmeyi gönülden isteme çabası, emeği vardır. Bu gibi kuruluşlar, eğer kapatılamamışsa ve onların kapatılmaları "hukuk"a aykırı düşecekse, öte yandan her yerde "hukuk devleti" olma iddiaları ileri sürülebiliyorsa, o kuruluşlara bağlı üyeler de elbet üzerlerine düşen görevleri yapmayı, yasal birer hak olarak kendilerinde görecekceklerdir. Bu hak, ayrıca, T. C. Anayasa'sından, özellikle de Anayasa'nın 20. maddesindeki düşünce ve kanaatlerini sözle, yazı ile, herhangi bir yol ve araçla serbestçe anlatabilmek, yaymak özgürlüğünden de gelmektedir.

Bu temel özgürlükler ise yine bilinir ki, yalnız gerçek "demokrasi" lerde "demokrasi" denilen halka açık yönetim biçimlerinin sağlam ve geçerli uygulamalarında bulunur.

3 —) Akla gelebilen bir "suç" konusunda "cürüm ika için cemiyet teşkili" dir.

Olayda, TCK. nun 313. maddesine giren böyle bir suçta asla düşünülmemelidir. Çünkü olayda belli bir topluluk olmadığı gibi sanıkların "kasıt" larında da, hattâ eylemlerinde de ne "adliyenin", ne de "âmmenin" görevini bozma, yahut ne "aile", ne de "eğitim" aleyhine yönelme söz konusudur. "Dağlarda, kırlarda, umumi yollarda" silâhlı ya da silâhsız dolaşma iddialarına ise zaten rastlanmamıştır.

C —) Sonuç

CMUK. nun şimdilik yürürlükte bulunan 148. maddesi gereğince "dava açma" konusundaki buyruklu, yalnız, Adalet Bakanı'na ilişkindir.

Yapılan "ihbar"a karşılık, yukarıda sayılan, anlatılan, açıklanan ve asıl bilirkişi düşüncesi yerine geçen deliller ile görüşlerimize göre adı geçen sanıkların kendilerine atılan suçları işlediği yolunda ve de dava açmayı gerektirir derecede suç öğesi bulunmadığı sonucuna varıldığından, savunmaları yapılmış sanıklara, "ihbar"ı yapan Niğde Valiliğine ve TÖS Niğde Şubesi Başkanlığına bildirilmek üzere, adı geçen sanıklar hakkında, sayılan suçlarla ilgili olarak CMUK. nun 163 - 164. maddeleri gereğince TAKİBATA YER OLMADIĞINA KARAR verildi.

Niğde C. Savcı Yardımcısı
22.12.1960
İsmet Karadayı

Başbakanın Bacanağı...

İsparta Millî Eğitim Müdürü Sadık Güneş bu.. Öğretmenlerimizin çoğu gibi o da yoksul bir köy çocuğudur. Gönen Köy Enstitüsünde okumuştur. Sonra Yüksek Kısma gitmiş, Yüksek Kısım kapanınca Gazi Eğitime geçmiş oradan müfettiş çıkmıştır. Derken Süleyman Demirel Başbakan, o da Millî Eğitim Müdürü olmuştur. Hem de nereye? İspartaya...

Bunun yadırganacak bir yanı yok. Sadık Güneş değersiz bir insan değildir. Başbakan bacanağı olmak da bir insanı küçültmez. Belki Demirel'in forsu olmasa da Millî Eğitim Müdürü olabilirdi. Ve olup doğru dürüst çalışabilirdi. Nihayet, bütün millî eğitim müdürleri Demirel'in banacağı değildir bugün... (Yani iyi niyet adına konuşuyoruz!)

Fakat işin bu mantığı aşan yanları çok. Tâ Gönen Köy Enstitüsündeki öğrencilikle rinden beri Sadık'ı yüz sefer geçen arkadaşları var, bugün onların hiçbiri müdür değil. Müdür olmadıkları gibi sürüm sürüm de sürünüyorlar. Hem de Sadık Güneş'in parmağıyla. Soralım, ne oldu Emin Özen? İnşaat denetmeniydi. Köy köy koşup okul yapıyordu. Ne oldu Hüseyin Sezgin, Ziya Özkan, Halil Gencer, İlhan Akın?.. Sadık beyin ilk işi, önünde eğilmeyen, görev kurallarından sapmayan arkadaşlarını sürüp savurmak oldu. Derken, ne lisede, ne imam hatipte, ne köy okullarında sürmedik öğretmen bırakmadı. Kim ki eğilip bükülmüyor, dört kat olmuyor önünde, kıymaya başladı. Ne disiplin kurulu, ne bir şey. Yalnız onun dediği. Dediği kural gibi tıkır tıkır yürümeye başladı. Yıldırdı, sindirdi herkesi..

Genel Öğretmen Boykotu gelip çattı. Öğremenler katıldılar. Gerçi resmî ağızlarla İsparta'da boykota katılan öğretmen bulunmadığını söylettiler ama, gene de çoktu katılan öğretmen Sadık bey şimdi de bunlarla uğraşıyor. "Kellemi kesecekleri ni bilsem gene bırakmayacağım bunları yerinde!" diyor. Şu hale bakın hele! Demek aklına bir şeyler geliyor, kellesinden filân söz ediyor böyle saçma sapan! Bire Allahın akıllısı, dur o kadar korkma, kim ne yapsın senin kelleni!...

Böyle kellesini filân koyarak ortaya, okul müdürü olanların müdürlüğünü alıyor, yakın köydekileri uzak köylere atıyor, kar demiyor kış demiyor, Orhan Dengizden, İlhami Ertem'den daha beter bir kıyımcı olduğunu ispatlamaya çalışıyor.

Yeni Millî Eğitim Bakanı, "Ben öğretmenlerin meslekdaşıyım" diyordu. Meslekdaşıysa korusun bakalım İspartalı öğretmenleri Bacanak Müdürün zulmünden! Dur desin bakalım bunca kıyıma zulüme! Diyemez, derse koltuğundan olacağından korkar. İşte böyle bir döneme gelip da yandı şimdi Türkiye. Padişahlar gününde olur sanırdık böyle sülâle, bacanak ilişkilerinin devlet düzeni içinde emir olup demir kesmesi hallerini. Demirel demokrasisinde de olurmuş demek...

Fakat bizim yıkılmaz bir güvenimiz vardır halka ve tarihe. 1946'da Abdullah Beyi öldüren topraksız Baladız köylüleri, şimdi tâ Sütçülerin Kesme köyüne sürülen öğretmenleri Saffet uğruna mertçe ortaya atılıp direniyorlar: "O bizim için boykot yaptı, sürülüyor, biz de onun için yapacağız, yollamayacağız çocuklarımızı okula! "Demirel'in bacanağı sıkıysa bizi de sürsün, sürsün de görelim!" diyorlar. Isparta'daki politikacılar, beyler ve beyoğlu beyler bir Sadık Güneş'ten yılarak susuyorlar, suya sabuna ilişmeden oturuyorlar, fakat Baladız köylüleri böyle has ve halis bir davranışla öğretmenlerine arka çıkıyorlar.

Baladız köylüleri daha fazla direnmeli ve bütün öteki ezilen köylerin halkına örnek olmalıdırlar. Demirel'in de günü bitecek ve Hacı biraderi, müdür bacanağı iğne batırılmış balonlar gibi birer birer sö-

(Devamı Sayfa 4'de)

Garip Eğitim Çeşidi

Nihat ERSİN

Öğretmen Eğitim Enstitüsü mezunudur. Lisede hocalık yapar. Lise öğrencisi bundan yetişir. Üniversiteye girme hakkı olur. Öğrenciyi yetiştiren öğretmenler üniversiteye giremez. Cevap lise mezunu değildir. Hocasıdır.

Anayasaya göre okur yazar olan Milletvekili, hatta Bakan olabiliyor. 657 sayılı kanuna göre çalışan bakanın odacısı (müstahrem) ilkokul mezunu olması zorunlu kılınmıştır. Cevap hademe devlet memurudur. 657 sayılı kanun Anayasaya uygundur. Malî kısımları uygulanmasa dahi.

İlkokullarda yeni program Eğitim Şûrasında görüşülmeden Şûra toplanmadan yürürlüğe, 1968'de konuldu. Bu programa göre Millî Eğitim Bakanlığı şimdiyedek bir kitap çıkarmadı. Kitaplar 1948 programına göre yazılmış. Cevap, program 1968 - kitap 1948.

Acele ve bilimsel etüdü olmayan çocuğa görelik prensibinden ayrı Tercüman gazetesinin yayınladığı Eğitim Rehberi derlendi kitap oldu. Bir yıl sonra milyonlarca çocuk velisi 1948 programından kalma kitapları almak zorunda kaldı. Şimdi onlar geçersiz oldu. Cevap: Eğitim geliştirildi. Çocuk araştırıcı oldu. Para zararının değeri olmadı.

Yine bir yıl içinde semeresi alınmadan iki, üç yönetmelik değişir. Adı yönetmelik geliştirme, öğretmenin hakkını sıkıştırma olur.

Ilkokul Ortaokula geçiş dönemidir. Çocukları yetiştirme metodu aynı paralelde olması zorunluluğu vardır. Bizde İlkokul 1968 programı uygulanır. Ortaokul 1948 programını uygular. Cevap, adı baştan geliştirme, ortadan geri dönme olur.

Beslenme:

Bizim ilkokullarda sağlık yönünden, bilmediğimiz hiç bir besin değeri olmayan süt tozu verilmesi israr ediliyor. Cevap komşu hatırı değil, beslenme eğitimidir.

Beslenmede kendi ıhlamurumuz, tarhanamız, meyvamız verilmez. Cevap okulda külfet olur. Çocuklar onunla beslenemez. Meyvada vitamin olamaz, tarhanada protein yoktur. Beslenme eğitimi yerli malla olmaz.

7 - 10 yaş süt dişlerinin değişimidir. İlkokullarda diş koruma dersi vardır. Yıl içinde bir ilçenin çocuklarını resmî muayene edecek tek sorumlu dişçi, mütehassıs hekim verilmez. Cevap: Bu hususta kanun yok. Genç nesil hasta olamaz.

İki millî unsurumuzdan biri Türk Millî Eğitimi, millî midir? Yoksa politikleşmiş midir? Cevap: Millî olması gerek. Ama son yıllarda politik oldu galiba. Öğretmen kıyımı ile ilkokullarda I., II. sınıflarda kalmama metodu bulundu. Başarıları bu metot halk yararinadır. Yetişen çocuklar başarılı olur. Sürekli geçiş vardır.

Müjde: Eğitim tekrar millî oldu. Bakan değişti. Sınıfta kalmak yeniden ilkokullarda yürürlüğe girdi. Hey gidi Millî Eğitim hey.

Yukarıda saydığımız sorunlar Millî Eğitimin bir çıkmazda bocaladığını göstermektedir. Yeni Bakanımızdan Eğitimimize bir dinamizm vermenin yollarını bitaraf olarak araması gerekmektedir.

TÖYKO'DA KARNE SATIŞLARI BAŞLADI

1969 - 1970 Öğretim yılı ve yönetmenliğe uygun ilk, orta ve lise karnelerinin basımı tamamlanarak dağıtıma başlanmıştır. Fiatı sekiz kuruş olup ödemeli gönderilir.

İsteme adresi : TÖYKO Matbaası
Rüzgârlı Sk. No : 15 Ulus — ANKARA

Türk-Persen Miting ve Yürüyüş yapıyor

(Baştarafı sayfa 1'de)

NE İSTENİYOR?

Dört yıldır sorunları defalarca açıkladık. Duyulmak istenmedi. Sorunlarımız değiştirilip, önemsizleştirilmek istendi. Personelin isteği sadece bir kaç kuruş zam almak isteği şeklinde gösterilmek istendi. Uygulamayı hep bu yöne yöneltip, personel ayarlanmak istendi. Devamlı açıklamalarımıza rağmen hâlâ Türk Kamu Personelinin gerçek isteklerine doğru bir eğilme ve yönelme olmaması çok acıdır

Halbuki, personel problemi devlet idaresinin temel problemlerinden biri ve en önemlisidir. Başarılı devlet idaresinin ilk koşulu, görevini yapma güçüne ve olanaklarına sahip yeterli personelin mevcudiyetidir.

Kalkınma alanında yapılacak yatırımlarda, en etken unsurun insan unsuru olduğu unutulmamalıdır. Şu halde, yatırımların en yararlısı da insan unsuruna yapılan yatırımdır. Etkenlik önemine göre bu unsurun başta geleni de kamu personelidir.

TÜRK - PERSEN olarak savunduğumuz ve azimle savunmağa kararlı olduğumuz konular, bu amacı gerçekleştirmek için saptanmıştır. Yetkililerce anlaşılmak istenmemesi yolundaki ısrarlı tutum ve davranış karşısında bunları bir kere daha topluca ve özet olarak açıklamak zorunluğu duyulmuştur.

Personel Reformunun Sağlıyacağı Yararlar:

1 — İşe alınmada objektif kıstasların uygulanması sureti ile eşitlik sağlanacaktır. (Bu suretle, kartvizit hastalığı kalkmış olacaktır).

2 — Mahrumiyet ve hizmetin gerektirdiği diğer sorumluluk ve güçlük derecelerine göre verilecekler dışında, Türkiye'nin her yerinde aynı işe aynı ücret ödenmesi sağlanacaktır. (Eşit işe, eşit ücret).

3 — Kim, hangi iş için yetiştirilmiş ise, o işte çalıştırılması sağlanacaktır. (Örneğin, bir yüksek mühendis meslek ve kişiliği rencide edilecek biçimde, bir büro hizmetinde çalıştırılma zorunluğu ile karşı karşıya bırakılmayacaktır).

4 — Devlet dairelerinde aynı işi yapanlara, keyfi biçimde ayrı ücretler verilmesi önlenecektir.

5 — Objektif kıstaslara göre, içinde başarısı saptananlar keyfi arzularla işinden atılamıyacaktır. (İş güvenliği).

6 — Bulunduğu görevde başarısı devam ettiği sürece daha aşağı göreve atanamıyacaktır. (Görev güvenliği).

7 — Objektif kıstaslar dışında keyfi olarak ve rastgele zamanlarda bulunduğu yerden başka bir yere nakil edilemiyeektir. (Yer güvenliği).

8 — Açık sicil sistemi ile, personel âmirine karşı kapı kulu olmaktan kurtarılıp kişiliğine kavuşturulacaktır.

9 — Devlet için hizmet sahaları ile personel kaynakları arasında plânlama yapma imkânı doğacak ve böylelikle okullardan hangi hizmet için ne kadar personel yetiştirileceği bilinecek, gençler de öğrenimlerinin sonunda iş bulma güçlüğü ve endişesinden kurtulmuş olacaktır.

10 — Sefâlet ücretinin de çok altında bir ücretle çalıştırılan personeli, asgarî geçim düzeyine ulaştıracağı gibi, bundan sonra piyasaya göre ücretlerin değişmesini sağlıyacaktır. Bu suretle memur her yıl zam isteme hastalığından kurtulmuş olacaktır.

Askerlikte Geçen Sürenin Kıdem ve Emeklilikten Sayılması -

1 — Vatanî hizmetini yedek subay olarak yapanlarla er olarak yapanlar arasında, memuriyetteki farklılığı kaldıracaktır.

2 — Çeşitli nedenlerle askerlik görevine alınmıyanlarla askerlik görevini er olarak yapanlar arasındaki farklılık giderilecektir.

3 — Hanım memurlarla, askerliğini er olarak yapan erkek memurlar arasındaki eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Memur Yardımlaşma Kurumu:

1 — Tüm kamu personelinin malî dayanışmasını sağlıyacak.

2 — Personelin sosyal ihtiyaçlarını karşılamada dayanağı olacak.

3 — Emekli olanlara, Emekli Sandığı yanında ayrıca yardım etmek suretiyle, personelin sosyal güvenliği daha geniş çapta sağlıyacak.

4 — Memur pazarları yolu ile, personeli piyasanın başı bozukluğundan kurtaracak, tüketicinin ödediği paraların direktman üretici eline geçmesini sağlayacak.

5 — Ayrıca, sermaye birikimi sağlamak sureti ile, memleketin yer altı ve yer üstü kaynaklarının işletilmesinde önemli görev yapacaktır. Bu cümleden olarak sanayinin millileştirilmesinde, ihracat ve ithalâtta ülkemiz lehine bir dönüşüm olmasında etken bir unsur olacak.

Emekli Sandığı Statüsünün Değişikliği:

1 — Emeklilikte memuru huzura kavuşturacaktır.

2 — Personelin aile fertleri ile birlikte, sağlık güvenliğini sağlıyacaktır

3 — Personele kredi vererek, konut sahibi olmalarını sağlıyacaktır.

4 — Biriken paraları, kârlılık esasına dayalı yatırımlara yöneltecek, iş sahaları açılmasını sağlıyacaktır

5 — Yönetimine personel temsilcilerinin iştirakî ile, sandığın memur yararına işlemesi sağlanacaktır.

Devlet Personeli Sendikaları Kanunu Değişikliği:

1 — Sendikal güvenceyi sağlayacaktır.

2 — Sendikal hareketlerin temelinde yatan, etken araçları getirecektir.

3 — Demokratik rejimin vazgeçilmez müesseselerinden olan sendikal kuruluşlara özgürlük kazandıracaktır.

4 — Sosyal bünyedeki dengesizliklerin giderilmesine yarayacak sendikal çalışmaları olanaklaştıracaktır.

Yukarıda kısaca açıklanan bu konuların, gerçekleştirilmesini istemiyecek bir tek kamu personelin olabileceği düşünülebilir mi? Reformu niteliği haiz personel kanunları içinde verilmesi gereken zamların, yalın olarak bir maaş ve ücret artışı şekline sokulmak istenmesini bazı vaitlere kapılarak tasvip eder mahiyette konuşturulanlar, kendilerine ve Türk memuruna ihanet içinde değiller midir? Bir avuç öteye geçmeyen bu kişileri,Türk memurunun tasvip ettiği mi sanılıyor?

Konfederasyonumuzun savunduğu konular, tüm kamu personelinin anketle saptanan istek ve dilekleridir. Bu cihet, herkesçe iyice bilinmelidir. Bu itibarla, "Memurların değil, memur kuruluşlarının istekleri vardır Bunları birbirinden ayırmak lâzımdır" şeklindeki beyanın, ilişkisi olup olmadığını iyice araştırmak gerekir.

TÜRK - PERSEN'in önerdiği konular, gerçekleştirildiği takdirde, huzurlu bir personel kadrosunun çalışacağı çağ gereği ve dinamik idare düzeni kurulmuş olacaktır. Aksini iddia etmek mümkün müdür?

Ülkemiz ve Ulusumuz yararına olduğuna şüphe bulunmayan böylesine bir arzu uğrunda gösterilen çabaların, akıl yitirmek şeklinde nitelendirilmesi doğru mudur?

Kamu personelinin sendikal tek üst kuruluşu olan TÜRK-PERSEN ile kurulan ilişkinin, karşılıklı saygı esasına dayalı olması gerekmez mi? Randevular tek taraflı değiştirilirse TÜRK - PERSEN'in temsil ettiği kitlenin haysiyet ve prestiji çiğnenmiş olmaz mı? Bu şekilde hareket edenler, memurlara reva görülen kapu kulu uygulamasını büyük bir kuruluşa karşı da uygulamış olmazlar mı? Hâlâ mı bu zihniyet sürdürülecektir? Memur ve onun sendikal kuruluşlarının halâ mı boyun büküp, bel kırması istenecektir? Kişilik sahibi memurların devlet idaresine getireceği yararların anlaşılmasına, neden eğilim gösterilmek istenmiyor? Kişilik sahibi memurların demokratik düzeni sağlam temellere oturtmaktaki rolünün önemi inkâr edilebilir mi?

Savunduğu konuların, bütün bunları gerçekleştireceğine inanan TÜRK PERSEN; konuların gerçekleştirilmesi uğrunda harcanan çabaları, anayasa çerçevesi içinde bulunan hakların sendikal eylemler biçiminde kullanılması olarak görmekte ve bu şekildeki çalışmalarına devam da kararlı ve azimli bulunmaktadır.

Tüm kamu personeli ve kamuoyu önünde yetkilileri bir kere daha uyarmayı görev sayarız.

Boyabat Olaylarının

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Daha sonra A.P. yöneticileri de kendisine katıldılar. Bu tür kişilerden meydana gelme bir kalabalık tehditlerin fayda etmediğini görünce TÖS şubesine gelerek, hemen derslere başlanmasını emir verir gi bi söylediler. Bu emirleri de fayda etmeyince, ertesi gün bütün dükkânları zorla kapattırdılar. Halktan küçük bir topluluğu Belediye binası önüne topladılar. İlçenin Emniyet Âmiri ile Tahrirat Kâtibi, toplanan kalabalığı TÖS binası önüne getirdiler. Bu iki kişi ,bir polisin de yardımı ile şube binası önünde TÖS tabelâsını koparıp attılar. Bu davranışlarını halkı tahrik edercesine yapıyorlardı.

Tahrikler dolayısiyle kalabalıktan bir kısmı binanın camlarını kırdı. Halktan bazı kişilerin bu hareketleri tasvip etmemesi üzerine TÖS binasından uzaklaşan kalabalık, tahrikçilerin öncülüğü ile Lise binasına yöneldi. Ancak Li se binası jandarma tarafından güvenlik altına alındığı için buraya da kimse yanaşamadı. Bunun üzerine Emniyet Âmiri kalabalığı TÖS'ün yayınladığı gazetenin basıldığı basımevine yöneltti. Basımevi binasının camları kırıldı ve sahibinin evine saldırılar oldu. İşin asıl üzücü yanı, kalabalığı tahrik edenlerin arasında iki emekli öğretmenin bulunmasıydı.

Olaylara adalet örgütü derhal el koydu. Çoğunluğu Adalet Partili olan 27 kişi hakkında gıyabî tutuklama kararı verildi. Bunlardan yedisi ilçe sınırları dışına kaçtığı için yakalanamadı. Toplanan kalabalık ta 250 - 300 kişi kadar vardı.

Türkiye Halkı direnişimizi

(Baştarafı sayfa 1'de)

başta işçiler ve köylüler olmak üzere bütün ilerici güçlerin zaferi olacaktır. Direnişinizi sonuna kadar destekliyoruz. Kurtuluş, bizim nasırlı ellerimizle sizin aydınlık kafalarınızın birliğinden doğacaktır. Yaşasın halkları ve yurtları için savaşan, ölen yiğit devrimciler!

İstanbul Basın - İş Sendikası
Genel Başkanı
Ehliman TUNCER

Yurt çapında yürüttüğünüz boykotu desteklemek amacı ile bir komite kurulmuştur. Savaş yalnız öğretmenlerin değil tüm Türk halkınındır. Aynı savaşın cephelerinde siz lerle birlikte görev almak bize şeref kazandırmıştır. İşçi velilere çocuğunu okula göndermemeleri bildirilmiştir. Müsterih olarak savaşınıza devam ediniz.

Tekstil İşçileri Sendikası
Genel Başkanı
Rıza GÜVEN

Bugün toplanan Nevşehir Barosu avukatları ittifakla boykot dolayısiyle öğretmenlerden herhangi birinin mahkemeye sevkleri halinde davaların fahriyen takibe ve savunmaya karar vermişlerdir.

Nevşehir Barosu Bşk. V.
Av. Dilâver OZAY

Boykotunuzu destekliyoruz. Beraberiz. Başarılar. Saygılar.

Kars - Susuz
Milliyetçi Öğretmenler
Derneği Başkanı

Öğretmenlerin haklı davalarında girmiş olduğu boykotu destekliyoruz. Elbistan, Alkayaoğlu, Köşk, Palavar, Elmalı, Beyyurdu, Yapılı, Sevcilli, Çerkezuşağı, Topallı, Gücük, Körücek, Çiftlik, Küçükyapalak, Özbek, Sünnet, Tepebaşı, Hüyücek, Soğucak, Köseyahya, Eldelek, Demircilik, Kantarma, Karahuyuk, Vergin, Karasanuşağı, Tapkıran, Tapkırankale, Hasanalılı, Fatmalı, Kasanlı, Haraba, Hasanköyü, Devrimcili, Uzunpınar, Hakveren, Evcihüyük, Anbar, Çiftlikkale köyü muhtarları.

Özel anlaşmamız sebebiyle fiilen katılamadığımız boykotunuzu fikren desteklediğimizi bildirir, davamızda başarılı olmanızı dileriz.

Özel Gaziantep Koleji
21 imza adına
Jale ÇOLAKOĞLU

Millî Eğitim anlayışlarının müspet ilim anlayışıyla çatışması sonucu eğitim düzenimizi karanlık bir çıkmaza ve öğretmen hayatını ağır bir kabusa çevirmiş olan yöneticileri kamuoyu kınamak için yurt ölçüsünde boykota girmiş bulunan savaşı öğretmenleri saygıyla selâmlarız. Yabancı güçler ve yerli işbirlikçileri eliyle saptırılmış bulunan millî eğitim anlayışının Mustafa Kemal'in belirttiği müspet ilim rayına oturttulması için her türlü engele karşı vermiş olduğunuz kahramanca mücadelenin başarıya ulaşacağı inancı ile yarının ileri Türkiye'sini aydınlatacak bilim meşalesinin sizin ellerinizde karanlığı seven yasalara dünyalara dar edeceğini biliyoruz. En içten başarı dileklerimizle kutsal mücadelenizin yanında bulunmanın Türk edebiyatçıları için bir övünç nedeni olacağını belirtiriz,

Türk Edebiyatçıları Birliği
Yönetim Kurulu adına
Genel Sekreter
Aydın HATİPOĞLU

Haklı uğraşınızda sonuna dek sizlerle beraberiz.

Yusufeli Hâkimleri
Mustafa Zengeroğlu,
Tanju,
Halil Bilgin,

Eyleminizin toplumsal sorunlarımızın çözümünde büyük bir devrim olduğuna inanıyoruz. Umutsuz bir yığını önce ortak bilince çağıran, ulusal eğitim düzeninden yana olan direncinizi bütün gücümüzle alkışlıyoruz. Kemalist düşünceden sapma kabul etmeyen asker yüreklerimiz son suza değin saygı kalacaktır size.

39 Subay adına

Türk öğretmenlerinin evrensel kapitalizmin sömürüsüne karşı yürüttükleri anayasal direnişi içtenlikle desteklediğimizi bildiririz. Aslında tüm kamu görevlilerinin ortaklaşa sorunu olan çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi yönünde sayın öğretmenlerin boykot eylemi Türk halkını mutlu kılacaktır. Eyleminizi hakkın icrası olarak niteliyoruz. Sınıfsal çıkarları koruyan yasalar haklı direnişler karşısında yok olacaktır. Atatürkçü öğretmenleri haklı eylemlerinde genç maliyeciler olarak kutlarız. Ne mutlu öğretmenlere.

Maliye
Okullular Cemiyeti
Genel Başkanlığı
P.K. 726 Sirkeci - İstanbul

Kitaplarımız

"BÜYÜK EGİTİM YÜRÜYÜŞÜ"

Geçen 15 Şubat'ta Ankara'da yaptığımız "Büyük Eğitim Yürüyüşü" nü anlatan kitabımız basıldı. Osman K. Akol ile Hürrem Arman'ın yazdığı ve Ozan Sağdıç'ın kapağını yaptığı bu kitap, bol fotoğraf ve belgelerle satışa hazırdır. Üzerindeki fiyat 5 liradır. Şubelerimize üçer liradan verilecektir. Az sayıda basılan bu kitabın üyelerimize dörder liradan verilmesi uygun olur. Öteki kitaplarımızla birlikte siparişlerinizi bekleriz.

Öteki Yayınlarımız :

- Devrimci Eğitim Şûrası, 15 TL. üyelere 10 TL.
- Öğretmenin Uyandırma Görevi, 100 Kr. üyelere 50 Krş.
- Sendika ve Grev, aynı.
- Türk Halkının Beslenme Sorunu.
- Dünya Olayları ve Dış Politikamız.
- Kredi Yağması.
- Montaj Sanayi.
- Savunma Stratejisi ve Ulusal Ordu.
- Hukuk Rehberi.

Sipariş Adresi :

TÖS Genel Merkezi
Gazi M. Kemal Bulvarı, 14/1
Yenişehir - ANKARA

NOT: *Kitaplar ödemeli olarak istenebilir.*

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
sahibi: Osman K. AKOL
Yazişleri Müdürü: Arif GELEN
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray AP. No. 14-1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Özkanlar Matbaası

Çarşamba halkı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

nüllülerinin en kısa zamanda Yurdumuzdan çıkarılmasını istiyorlar.

5 — Hiçbir besin değeri olmayan, yer yer çocuklarımızın zehirlenmelerine sebep olan süt sozlarının verilmemesini istiyorlar.

6 — Bütür yurttaşlar için mecburî olan ilkokullarda çocuklarımızın bütün ihtiyaçlarının devletçe karşılanmasını ve ANAYASA'nın bununla ilgili maddesinin tam uygulanmasını istiyorlar.

7 — Öğretmenlerimizin bu isteklerinin politika ile hiçbir ilişkisi olmadığına inanıyoruz.

8 — Haklı ve halkçı isteklerinde öğretmenlerimize Kaymakamlıkça yapılan baskıları şiddetle kınarız.

9 — Bütün Çarşamba halkını, öğretmenlerimizi desteklemeğe çağırırız.

Öğrenci Velileri ve
Halk adına

Bahaettin ÇALIŞKAN
Hamit Dağlı
Sadettin Dağlı
Kadir Özkır
Abdullah Toraman
Şemsettin Toraman
Hasbi Demirbilek
Yaşar Toraman
Mustafa Toraman
Yaşar Başkaya
Sadetten Dağ
Şakir Semiz
Ali Zeren
Kadir Yalçın
Yaşar Dağ
Muharrem Yön
Muharrem Bozyel
Muharrem Semiz
Şemsettin Bozyel
Şevket Çelik
Mustafa Sezer
Nurettin Dağ
Mehmet Köksal
Mustafa Meral
Muzaffer Dağ
Mehmet Bayrak
Yusuf Bozyel
Sagip Sevinç
Ahmet Dağlı
Nevzat Öziç

———oOo———

Koçtürk

(Baştarafı sayfa 1'de)

1970 günlü "Günaydın" gazetesinde okuduğumuza göre, margarin yağlarının kalp hastalığı yaptığı halde Türkiye'de neden dolayı böylesine başıboş kullanıldığını Sağlık Bakanına sorarak onu köşeye sıkıştıran bir milletvekiline cevap verirken:

— Bu iddiaların başlıca sahibi olan Doçent Osman Koçtürk, hayatında bu yağlardan belki hiç yememiştir. Ama şimdi ağır bir enfarktüsten yatmaktadır.

diyerek kendini savunmaya çalıştı. Koçtürk hoca hasta yatağında da ismi üzerinden spekülâsyon yapılmasına müsaade etmeyeceği için ertesi gün çıkan Akşam gazetesinde Koçtürk'ün cevabını okuduk. Koçtürk şöyle diyordu:

— Kalp hastalığını sadece margarinler yapmaz. Bir insanın sürekli olarak baskı altında tutulması, örneğin yüzlerce çoban köpeğinin tek insana saldırması ve saldırının uzun sürmesi de kalp hastalığı yapabilir. Kalp hastası olmaya razıyım ama, Sağlık Bakanının bugün bulunduğu durumda bulunmak istemem.

Akşam gazetesinde *Koçtürk, Sağlık Bakanı için Nebati Yağlar Reklâmcısı Dedi'* başlığı altında çıkan bu cevap, anlayana çok şey anlatabilecek bir cevaptır.

Yıllardır, bir Üniversite ve bir Enstitü gibi tek başına savaşan bir kimsenin yorgun düşmesi doğaldır. Biz hocanın hasta olacağına inanmak istemiyoruz.

23 Ocakta istirahatı son bulduğu için yeniden göreve başlayacak olan hocamıza sağlık ve mutluluk diliyoruz. Onun neden hasta olduğunu ve kimlerin niçin hasta ettiğini artık herkes bilmektedir. Ko Sağlık Bakanı da margarin yemişte ondan hasta olmuş, ya da yememiş de gene hasta olmuş desin, Margarın firmalarının reklâmcısı gibi konuşup, bir savaşçının hastalığını bile politikaya sermaye yapsın...

———oOo———

Başbakanın Bacanağı

(Baştarafı Sayfa 3'de)

neceklerdir. Dün İslâmköylü Yahya'nın yoksul çocuklarıyken, bugün nasıl Türkiye'nin en zengin insanları haline geldiklerini gazetelerde okuya okuya bitiremiyoruz. İki bin kişiyle nişan yapıp komple oteller kapatmayı, demiryolundan arsa, bankadan kredi almayı bizler bugün rüyalarımızda bile görmüyoruz. Bizim bildiğimiz halk bunu yutmaz. Tarih de hiçbir yalanın yanlışın üzerine yatmaz...

Sadık Güneş Bacanak ayağını denk alsın bundan sonra!

Bundan sonra gözümüzün biri Isparta'da, kulağımızın biri Ispartalılarda olacak. Bir yanlış nefes alsın, onu dahi yazacağız. Şimdilik bir söz söyleyeceğiz kendisine: 'Keçinin ormana ettiğini, külü derisinden çıkarır". Yalnış anlamasın, bir atasözüdür. İçinden çıktığı köylerin öğretmenlerine, arkadaşlarına yaptıklarını düşünerek hatırlatıyoruz.

———oOo———

Eğitimi Yozlaştırma

(Baştarafı Sayfa 3'de)

ve adı geçen derneklerde üye olan yurttaşlarımıza duyurularak tedbirli olunması şarttır. Öğretmenlerimiz ve devrimci tavırlı velilerimiz Okul-Aile Birliği ve Koruma Derneği toplantılarında eksiksiz bulunmalı ve yönetimi karşı - devrimci güçlere kaptırmamalıdırlar.

Öğretmen ve Müfettiş İlişkileri

Osman Nuri GEYLÂNİ

Öğretmen yıllardır ilgili bir merci arar. Öğretmenler - müfettiş ilişkileri üzerine eğilmesi için 27 Mayıs Devriminin getirmiş olduğu devrimci Anayasamızın memurlarla ilgili hükümlerindeki 117 - 118. maddelerine rağmen.

Niçin kanun ve esaslar uygulanmaz? Bizde her nedense denetici mevkiinde olan muhterem kişiler, kişiliklerindeki kaprisleri denetim ölçülerine sanki bir mihenkmiş gibi katarak değerlendirmeye çalışırlar. Çağ dışı bu anlayıştan çıkarılan sonucun suçluları muktesap hakları gasp edilenler olur. Bu alışıla gelinmiş bir saraylı zihniyetidir. Kişinin hak ve özgürlüklerini teminat altına alan Anayasamızın açık ve uygulama zorunluğunda olan hükümlerine rağmen, zayıfa karşı kuvvetlinin, küçük memura karşı büyük memur ve deneticinin baskıları, keyfî spekülâsyonları alabildiğine devam etmektedir. Bu soy davranış bir noktaya geldiği zaman kişinin ve toplumun tepkisiyle karşılaşır. Yakın tarihimizde bu tür tasarrufların meydana getirmiş olduğu yıkıntıların örnekleridir ki, bizi dışa bağımlı kılmış ve bu yetmezmiş gibi müstevlinin vatanımızı tek kurşun patlatmadan işgaline kadar götürmüştür. Oysa bizim uygar toplumlardan yana farkımız nedir ki, biz dünyada ilk kez bu soy davranışa ve müstevliye karşı millî bağımsızlık savaşını vermiş olarak üstünlüğümüzü kabul ettirmişiz.. Önemli olan bunu devam ettirmekte. Büyük önder ATATÜRK'ün dediği gibi "Askerî sahada elde ettiğimiz siyasî bağımsızlığı ancak ekonomik sahada kazanacağız bağımsızlıkla devam ettirebiliriz". Bunu öğretmen konu olarak sınıfında işlerse o öğretmen salt politika yapmış olur. Halkın geri kalmışlığından bahsederse, halka dönük bir eğitim uygulamadığından bahsederse, iş gücümüzün Avrupa sermayedarlarının tezgâhlarında tüketildiğinden bahsederse, toprakaltı millî servetimizin yabancı sermayedarlar arasında çarçur edildiğinden bahsederse ilh... saraylı zihniyetin uykusunu kaçırır. Tatlı toz pembe rüyalar içindeki uykuyu kaçıranların defteri durulur. Bu oyuna öğretici kadronun bizzat içinde bulunan müfettişlerimizden biri iştirak etse öğretmen olarak üzüntümüz büyük olur. Hele öğretmenin üç yıllık yorucu çalışmanın meyvası olabilecek elli liracık terfisine kendisiyle kader birliği yapmış okulunun müdürü de aynı haksız işlemin oyununa katılırsa tevekküle terk edilmiş nemelâzımcı, kaderci bir neslin doğmasına önayak olurlar. Bu ağır bir tarihî sorumluluktur.

Buraya kadarki şikâyetimde öğretmenin teftişten veya teftiş edebilen yetkiliden kaçtığını anlamını çıkaranlar, gerçeği göremiyenler olabilir. Oysa biz daha sık daha sürekli teftişler, eksikleri tamamlayıcı, yol gösterici mahiyette denetimleri daima bekliyoruz. Yetişmemiz ve geleceğine genç nesillerine yapıcı, yaratıcı bir şahsiyet kazandırmamız için önemlidir. Teftiş mercii, yeter ki sınıfımda çalışmamı vicdanî bir sorumluluk duyarak denetlesin.

Ağanın Şikâyeti

Sami KORAL

Hadi canım sende! ağanın da şikayeti mi olurmuş diyeceksin.

Öyle ya: Devir onun, devran onun. Seyir onun, seyran onun, Düzen onun. vurgun onun. Böylesinin şikayeti mi olurmuş.?

Olurmuş işte Hemde ne şikâyet.

Çocuğunu okutamayan, çalışacak iş bulamıyan, hiçbir öğünde karnının doyduğunu görmeden sofradan kalkan köylünün, işçinin şikâyeti onun şikâyetinin yanında hiç kalır.

Kulağımla duymasaydım ben de şaşardım. Ona duyunca hak verdim, acıdım zavallının haline. Endişesi büyük, derdi çok, geleceği karanlık.

"Neymiş efendim; Mühendis çıkar iş istermiş, öğrenci kalkar hak istermiş. Öğretmen, memur, işçi kalkar zam ister hak ararmış. Köylü toprak işgâl eder, toprak istermiş. Neredeymiş bu yağma, bu bolluk. Hükümetin bu istekleri karşılacak gücü, parası mı varmış. otursunlarmış oturdukları yerde kuzu kuzu."

İşte gördün mü şikâyeti? En katı yüreklinin bile elinden gelmez acımamak patronun bu haline.

Öyle ya eskiden ne güzeldi: Öğrenci harıl, harıl, ders çalışır, öğrenciliğini bilir, kafasını kaldırıpta etrafına bakmazdı. İşçi, öğretmen, memur aldığı ile yetinir, kapı kulluğu görevini aksatmadan yapardı. Çünkü öyle şartlandırılmıştı. Köylü sömürüldüğünü, ezildiğini, horlandığını yadırgamaz, topraksızlığına aldırmaz, bunu alın yazısı zanneder haline şükrederdi. Hal böyle oluncada, patronun kompradorun hiç şikâyet olmaz, vurgununu, soygununu rahatça yapar, ensesini, göbeğini halkın sırtından şişirirdi:

Ama şimdi öyle mi ya? Dayandığı, üzerine çöreklendiği dilsiz hazine, dillenmeye, altında kıpırdamaya başladı. Bu kıpırdanış onu rahatsız etti. Halinden şikâyetçi yaptı.

Evet bay patron: Sen yeni başladın, bizler yıllardır şikâyetçiyiz. Şikâyetimize kulak veren olmadı. Artık eski çamlar bardak oldu. Hak arama zamanı geldi. Onun için şikâyetin daha da artacak.

İMECE
OKUYUNUZ
İMECEYE
ABONE
OLUNUZ
ABONE
BULUNUZ

Başarınıza yardım edecek bir eser

İlkokul Öğretmenleri İçin

TÜRKÇE ÖĞRETİMİ KILAVUZU

Yazan: Gazi Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Emin Özdemir

Fiatı 8 liradır. Toplu siparişlerde yüzde 25 indirim yapılır.

Ansiklopedi Yayınevi P.K. 7 Bahçelievler Ankara

ÖĞRETMEN OKULU

MESLEK DERSLERİ OZETİ

(içinde öğretmen okulu altı meslek dersi vardır)

Meslekî kültürü arttırmak ve Pedagojiye girmek için tek kitap

Not: Kitap başına Sendika şubelerine 2 lira bırakılır. Ocak ayına kadar alanlar 5 lira kârlı çıkar. Şimdi 15 lira.

Dağıtım: İvedik Cad. 464/3 Ankara